

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
Helyben: Negyedévre 8 korona
Külföldre: Negyedévre 12
Fizetési mód: Negyedévre 5
Külföldre 20

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
Ráczló József.

Egyeszsám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Imádkozzunk . . .

— október 4.

Csendes az ország. Mindenki hallgat. Senki se tud semmit. De ebben a nagy setétségben, a szomorú bizonytalanság e némaságában fájdalmasan érzi a nemzet, hogy földrengés következik, mely egy perc alatt romba döntheti mindazt, a mit harminchat év békés munkája alkotott, felépített.

A kormánynak nem volt több sége: ez a fordulat megállította az alkotmányos élet vérkeringését. A többségnek nincs kormánya: ez az állapot a legsúlyosabb válságban fokozza a veszedelmes hinárból való kimenekülés nehézségét. És e történeti fontosságú időben nincs a nemzetnek vezére, a kit az egész nemzet lelkesen, bizalommal, rajongva kövessen: ez a mélyen sujtott, viharok közé sodort ország legnagyobb csapása.

Mi tehet ilyen kétségbeejtő helyzetben a tépelődő hazafi? Lehajtja fejét és imádkozik. Minden higgadtan gondolkodó, tisztán látó magyar ember úgy ítéli meg a teljesen összekuszált válságot, hogy ebből a kibontakozás súlyos veszteségek nélkül szinte lehetetlennek látszik.

Kétségtelenül bizonyos, hogy a magyar nemzet a megpróbáltatás után egészen egyedül, elhagyottan áll. Nincs kiben biznia, reménnyel senkire se nézhet.

A mit a nemzet követel: ahhoz feltétlen joga van. Törvény rendeli, királyi eskü erősíti, a mit a nemzet kíván. És mégis úgy tetszik nem váltható valóra az álom és nemcsak hogy csapás fenyegeti a nemzetet, hanem könnyen fordul a végzet oly mértékben balra, hogy azért, a minknek lenni kellene, azt is kockáztatjuk, a mink van.

Ki nem látja ma már, hogy a politikai fejtelenség végzetes bo-

nyodalmakba döntötte a nemzetet? Vétkes mulasztások történtek és az általános tájékozatlanság, bátortalanság és világos végcél nélkül való bukdácsolás közt a hatalom két tényezője, a nemzet és a korona egymással ellentétes irányban oly messzire ment, hogy egymás szavát a nagy távolságból nem bírják megérteni többé.

A legborzasztóbb szerencsétlenség volt, hogy a harminchat évig fel nem világosított király a magyar nemzet halálos és elvakult ellenségeinek tanácsára kimondta azt a tiltó szót, mely nemzeti alkotmányunknak, törvényes jogainknak nyílt megtagadása.

A nemzet — a mit 36 éven át életbe léptetni nem kívánt, — arról most már, ezek után a legiszonyatosabb jogfeladás nélkül le nem mondhat. A nemzetnek kötelessége köbe vésni a nemzeti parancsolatot, mely nem lehet más, mint egyenes kinyilatkoztatása a törvénybe írt nemzeti akaratnak.

De a mai viszonyok közt a nemzet ennél tovább egy lépéssel sem mehet.

A nemzeti ügynek győznie kell! A lemondás, a meghátrálás, az elvi álláspont feladása a nemzet csufos halálát jelentené. De viszont az erőszakolás, a rákényszerítés fegyvere a nemzeti ügyet, melynek feltétlenül győznie kell, a hadi szerencse kockájára vetné. Ez pedig bűnös árulás lenne a nemzeti ügygyel szemben, mely nem kockáztatható, bizonytalan kimenetelű viszály prédájává nem tehető.

Mi tehát a nemzet feladata ebben a pillanatban?

Egyfelől a lángoló, büszke, rendületlen bátorság a *kijelentésben*; másfelől a józan okosság, a kétszerkettő alapján való böles megfontolás a *megvalósításban*.

A nemzetnek ki kell bontakoz-

nia ebből a veszedelemből. De csak úgy bontakozhatik ki békével és szerencsésen, ha megtalálja a király és nemzet kölcsönös kiengesztelődésének utját. A nemzeti ügy győzelme szerintem ma már csupán úgy biztosítható, hogy a nemzet *szívósan ragaszkodjék jogaihoz; de követeléseinek azonnal való életbe léptetését ne kívánja.*

Ha őszinteségem bitóra juttatna, akkor is kimondanám nyíltan, habozás nélkül, hogy *most nemzeti jogfeladásra gondolni hazaárulás.* De épp oly bátran merem hangoztatni, hogy *kierőszakolni* azt, a minek mint törvényben biztosított s ezuttal nemzeti közakarattal újból megerősített és fentartott jogunknak előbbutóbb érvényesülnie kell, *kierőszakolni* azt: Magyarország bukását, a magyar nemzet életveszedelmét *jelentené.*

Imádkoznunk kell tehát, hogy adjon a magyarok Istene a nemzet élére oly államférfiakat, a kik a nemzeti akaratot mint elévülhetetlen törvényt kötéblára vessék; a nemzetnek pedig adjon éleslátást, józan-ságot, bölcseséget, hogy *jogainak megállapítása* után tudja fékezni vágyait . . . Imádkozzunk! . . .

Döntő napok.

okt. 4.

Budapesti politikai levelezőnk je lenti:

A jövő hét, október hó első hete ismét elsőrangú kritikus időpontja lesz a válságnak. A helyzet ismét visszakerül a király dolgozószobájába, a hol a jövő héten döntő lépések készülnek a válság megoldására.

Az egész akció bevezetése a lelépő kormányelnök, Khuen-Héderváry grófnak kihallgatása. Sivár helyzet az, a miről a távozó jelentést tesz a királynak. Ideig lenes kormányalakítása meghiusult; az a hazafias áldozat, a melylyel hazáját és

LOVASS és LADÁNYI

különlegesség tár angol és francia keilmékben.

Értesítjük tisztelt vevőinket, hogy az őszi és téli idényre, az összes áruinkat nagy választékban megkaptuk. Női ruhák és costüümök készítését a legújabb modellek után elvállalunk.

Tisztelettel Lovass és Ladányi Piac-utca 7. sz. a Bika-szálloda mellett.

királyát nehéz viszonyok között szolgálni vállalkozott, a további kormányzásra le hetetlenné tette őt, a nélkül, hogy a célt, az annyira óhajtott kibontakozást csak meg is közelítette volna.

Khuen Héderváry gróf harmadik megbízatása kizártnak tartható. Nem fogadná el semmi szín alatt sem. Így hát más alkalmas férfit kell kiválasztani a kormányalakítás missziójára. Vajjon ezt a nehéz munkát a felség Bécsben vagy Budapesten végzi-e el, a lelépő kormányelnök kihallgatása előtt megállapítani nem lehet, a valószínűbb feltevés azonban az, hogy a király Budapestre fog utazni, hogy a politikai egyeniségekkel könnyebben érintkezhessek.

Ezenközben a szabadelvű párt kielencs bizottsága serényen dolgozik s hova tovább be is fejezi tevékenységét.

A jövő héten a szabadelvű párt katonai programját megállapító bizottsági munkálat készen lesz. Munkálatát a bizottság haladéktalanul elébe terjeszti a párt értekezletének.

Íme tehát, minden valószínűség szerint előbb lesz a párt katonai programja, mint új kormánya az országnak. — Mit jelent ez? Jelenti azt hogy ezuttal nem a kormány ad programot a pártnak, hanem ellenkezőleg, a kormány talál maga előtt kész programot, melynek elfogadása nélkül a többség támogatására nem számolhat. Kényes helyzetnek látszik ez a jövő

kabinet számára. Pedig valójában nem lesz az. Nagy és megnyugtató biztosíték erre Széll Kálmán egyénisége, a ki a bizottság munkálatait vezeti. Az ő elnöklelte alatt bizonyára olyan munkálat jön létre, mely ferde helyzetet sem felfelé, sem lefelé nem teremt.

Annyi bizonyos, hogy a magyar vezényleti nyelvhez való jogunk él, ezt hangsúlyozni is fogjuk; a jogot nem adjuk fel. Csak célszerűségi okok bírhathatnak rá, hogy annak gyakorlati érvényesítését most ne követeljük.

A vértanúk.

— Emlékezés a 13 tábornokról. —

Ötvenharmadik évfordulója köszönt be immár hazai történetünk örökre gyász emlékü napjának.

Őszi borongás méla árnya emlékeztessen bennünket ama csillagoltó sötét ségre, amely az aradi gyásznapi után Magyarországra ráborult. Babért, könyvet, virágot és kegyeletos emlékeztést vigyünk a megszentelt hantokra.

Az Aradon kivégzett tizenhárom generális mindegyike java idejében szenvedett vértanui halált a szabadságért. Még a legöregebb, Aulich Lajos is csak ötvenhét éves volt midőn kiszendvedett, a legifjabb pedig, gróf Leiningen Westerburg Károly, alig érte el a férfikor küszöbét — harmincadik évét töltötte be épen.

Az ő sorsa talán a legtragikusabb valamennyi közt, mert tulajdonképpen

szíve vetette le az osztrák Waffnerockot. 1844-ben, mint a 31. sz. sereg zászadosa a délvidéken állomásozott s Török Becsén megismerkedett a dúsgazdag, örmény származású Sissányi családdal.

Aki csak egy kicsit ösmerte a régi Pest társadalmi életét, tudja, hogy a negyvenes esztendőben valóságos forradalmat csináltak a Sissányi lányok.

Bál, hangverseny, esteli társaság nem eshetett meg náluk nélkül s a nem csak gazdag, de csodaszép leányokat rendszeren valóságos udvar környékezte az akkori aranyifjúság javából válogatva.

Janka, Fémi, Eliz, — hogy melyik volt szebb, ki tudná ezt megmondani. Ságghy Tóni, Almássy Béni, hajdani híres gavallérok, még galambösz hajjal is lekesedtek és sirtak, ha a Sissányi lányokra fordult a beszéd.

Eliznek imponált Leiningen gróf hódolata, a ki nemcsak egyike volt a legdaliásabb férfiaknak, de lovagias, akár Bayard, nyájas, kellemes társalgó és olyan előkelő familiából való, hogy még az angol királyi házhoz is atyafi.

Eliz a törökbecei park árnyas fái alatt járkálva, egyszer aztán kimondta a ultimátumot.

— Jól van, de tegye le előbb az osztrák uniformist; akkor aztán mehetünk az oltárhoz, majd bizony, hogy engemet azzal csufooljanak, hogy lisztes zsáknak lettem a felesége.

Leiningen szaván fogta a szép leányt. Beadta lemondását és már magyar

A nemzet Hamupipókéje.

Írta: Petúr.

A cifra bálkirályné hajnalig rugja a port a bálteremben. Ruhája rikitó, minden mozdulata szemérmetlen. Térdig felkapja a szoknyáját; hangja kelemetlenül rikácsoló, mint a pávái, de annál merészebb hódításokra termett a lába. És a mohó véru izlés, a bárgyu divat mégis ennek a cifra bálkirálynénak a nyomába tolong. Pénz, tisztesség, diadal omlik eléje s a merre jár, lángol a vágy vakon rabjává szegődik a szekérbe fogott siker.

Ezalatt pedig otthon, piszkos szurdékban, elhagyottan, elfelejtve viraszt a mellőzött, lenézett hamupipóke s hogy még álmában se szállhasson a lelke álmai tündérvilágába, lélekölő robotban egész éjszaka válogatnia kell a garmada konkoly közé szórt lencsét . . .

Sejted é vajjon, kegyes olvasó, ki nek jelképe a cifra bálkirályné? s ki csoda az árván maradt, napszámba kényserített Hamupipóke?

A cifra bálkirályné, akit az egész

világ bolondul ünnepel: a színpad; a megesufolt kis árva pedig: a nemzeti költészet.

Nem azt akarom ezzel mondani, hogy a színpadról végkép száműzték a költészetet; bár azt tagadni nem lehet, hogy különösen náluk, ahol pedig a régi hagyományokhoz való hűség szokszoros áldások forrása lehetne a nemzeti művelődésre, a színpad általában az üres, léha mulatság olesó piacává süllyed és a fenköltebb hivatás szent himporát alaposan bemázolta silány bécsi ronggyal.

De mégsem a színpadnak a költészethez való hűtlenségéről kesereg ezuttal az én bus énekem. A színház, végre is, hiába, fényes üzlethelyiség ma már és nem templom. Az áhítatba merülni kívánó ne menjen arra felé, a hol a réz dobot verik és a esipkefodrok ütemes lengésével esiklandozzák a szivacs korszak kocsosnyás gerincű emberiségének petyhüdt idegszálaikat. És a magasba röpenni vágyó megne ütközzék azon, hogy az eladó malacot is nemzetiszínű pántlikával ékesítve teszik a kirakatba s az olesó portékát a személyes hiuság ügyes

kikiáltói sózzák a vevők nyakába. Ez annak a rendje: eszembe sem jut zúgolódni ellene.

Hanem igenis siránkozom azon, hogy a nemzeti műveletlenség oly nagy e szégyen kis hazában, hogy a lelkek minden felbuzdulását leköti, magához láncolja a színpad s azontul egyebeknek, az irodalomnak, a dalnak, a tudománynak, az eszmének morzsa sem jut a léhaság dusan terített asztaláról a mely, legyekben nem szükkölködik.

Aki figyelemmel szemléli irodalmi állapotainkat: megdöbbenéssel tapasztalja, hogy a magyar közönség összes érdeklődése a színpadra szorítkozik és ami a színházon kívül van, az nem kell neki, az nem esik elméje, szíve, ösztöne, vágya szűk látókörébe.

Csak így érthető s magyarázható meg, hogy teljesen tehetségtelen írók színpadi művel, nem ritkán ostoba tákolmányokkal pénzt és babért tudnak aratni, és a színházi szemfényvesztés révén mesterekkül ragyognak, a kik a költői alkotásban inasok se lehetnének.

Ez a szerencsétlen egyoldalúság te

Megnyílt

Piacz-utca 44. szám, dr. Ujfalu s s y házban

Letzter József

Fényképészeti, festészeti és fénykép-nagyítási műterme.

diszben esküdtök örök hűséget a lelkes honleánynak, Sissányi Erzsébetnek.

1844-ben történt ez — és négy év múlva már fölhasant a költő ébresztő szózata:

„Talpra magyar, hi a haza . . .”

Honos, magyar indigéna volt már akkor Leiningen, akit felesége biztatása mellett a régi katona is biztatott:

— Eredj, vond ki rozsdás hüvelyőből a kardod a haza, hazád, a szabadság védelmére.

És Leiningen elment — szemközt harcolva fivéreivel, akik a sasos zászló alatt maradtak.

Trgikuma a legmeggrázóbb. Neje a hajdani esoda szép Sissányi Erzsébet ötven évvel élte túl a vértanu halált szenvedett férjét s mult tavaszon tették örök nyugalomra.

Aulich — az isaszegi győző. Fokon kint küzdötte föl magát a pozsonyi, vagyontalan polgárfi a katonai ranglétra fokozatain és mikor már alezredessé lett a Sándor cár nevét viselő gyalogezredben akkor kiűtött a szabadságharc.

Egyik legnevezetesebb fegyverténye volt, midőn fenyegetett hadosztályát a hóval és jéggel fődött Szkalka nyergén Körmöcbányáról Besztercebányára átvezette.

Mint ember igazi római jellem volt s ez talán még nagyobb tekintélyt szerzett neki a hadseregben, mint vitézsége és katonai tudása.

A szabadságharc egyik legfényesebb

momentuma volt, mikor 1849. április 24-én Aulich huszáraival bevonult Pestre, s a rákosi táborban, a fővárosi legelőkelőbb körök hölgyei, monstre küldöttségben vittek akkor babérkoszorút Isaszegh hősének. Tiszteletére a Nemzeti Színház diszeloádást is rendezett, s akkor Batthyányné és Károlyiné meglátogatták Aulichot páholyában.

Jóllehet, Görgeyhez inkább vonzódtott Aulich, mint Kossuthoz, sorsát nem kerülhette ki. Utolsó óráiban nagy lelki nyugalommal Horatiust olvasta és úgy halt meg mint egy római hős.

Ittebei és eleméri Kiss Ernő való ságos legendás alak. Azokból a huszárokból, a kiből a Hertelendyek, Simonyiak és Meskók termettek.

Kiss Antalnak dús gazdag fiaként, különös örömet lelte a drágábbnál drágább, szebbnél szebb lovakban: s ezért is a huszár életre szánta magát.

A fiatal Kiss Ernő gavallérságáról mesék maradtak meg. Egy ízben például egy látogatója egy remek, gyémántokkal kirakott dohányszelencét látott asztalán. Nagyon megdicsérte, mire Kiss így szólt:

— Önnek adom — örülni fogok, ha ez Önnek örömet szerez.

A látogató szabadkozott. Kiss azonban az ablakhoz lépett, amely alatt viz folyt s drága ékszeret kidobja, ha a látogató nem akadályozza meg s el nem fogadja a mesésértékű emlékét.

Máskor inspicálni jött egy generális, mikor lovait jártatták lovászai. Volt

vagy hatvan darab, kérdezi a tábornok, kié a ló, s mindig hangzott a válasz:

— Wachtmeis'er Kiss!

Csak később világosították fel aztán az álmétkodó vén generálist, hogy mi esoda nábobnak a fia ez az őrmester.

Különösen az alvidéki rác lázadás leverésében volt nagyérdeme Kissnek, a aki noha már 1849. év tavaszán nem a legjobb végét jósolta a szabadságharcnak, hiven szolgálta hazáját egészen a világosi katasztrófáig.

Mint pesti térparancsnok nagyon népszerű volt, 1849. év nyarán, midőn az Angol királynőben lakott, minduntalan kapott fáklás zenét.

Egy ilyen alkalommal bementek hozzá Sembery Imre képviselő nejével és fiacskájával, hogy ők is gyönyörködhesenek a ragyogó látványban. Semberyné lelkes honleány, nagy műveltségű asszony szíves örömmel gratulált Kissnek a kiüntetéshez.

— Oh! — mondá a tábornok mély mosolylyal tekintve alá a hullámozó tömegre, — azt hiszem ennek a fénynek nagyon nagy lesz az árnya.

Látnoki jóslata beteljesült, a forradalmi kormány által kinevezett altábornagy, a ragyogó magyar gavallér életét az aradi Golgothán végezte be.

Török Ignác, ép úgy, mint Aulich egyik legképzettebb katonája volt a szabadságharcnak, Halálában is hasonlított ehhez a kitünő bajtársához, mert mikor a nap, utolsó útjára előkészítendő, meg

szí megfoghatóvá azt a törekvést, hogy újabbán a lírai költészet is a színpadon akar gyökeret verni. Egyik kiváló fővárosi műbírónk nemrég egyenesen fel szólította költőinket, hogy érzéseik, eszméik, gondolataik világát dalok szárnya helyett bízzák a színpadok festett vásznára. Mert verset, ha még oly szép is, ma már az ördög sem olvas; ellenben a színpad varázsa oly nagy hogy színész ajkáról az ember még a verset is szívesen meghallgatja.

A nemzeti dalköltészet tehát nem kell magában, önmagáért. A szegény ökörszem lopakodik rá a sas szárnyára: Csokonai, Petőfi hazájában sic itur ad astra!

A kis csiripelők meg is fogadják a jótanácsot: a hány döngicsélő ujfata „költő”-je van Vörösmarty nemzetének az mostanában mind arra törekszik, hogy hülye daljátékok bamba szövegéhez írja a verseket, vagy legalább abban a dícsőségben legyen része, hogy a Feldpapa városligeti színpadon Shakspeare Mátyás öt felvonásos számúrsága előtt

valamelyik divatos primadona, a ki lábával szokta ki vágni a magas célt, Erzsébet vagy Kossuth halála napján, március 15-én vagy október 6-án elszavalja az ő alkalmi költeményét.

Gondold el, kegyes olvasó, mekkora szamarak lehetnek azok a költők, a kik még ennyire se tudják vinni! Neveltséges öslények, kitömní való hülye alakok, akik a költészet vesszőparipáján hajszolják az égbe röppentő esoda útát, holott az egyedül a sugólyuk előtt terpeszkedik, diszitók, főrendezők és kellekeseke kegyelméből.

Igy áll bizony a bál a magyar műzsaberkek táján! Urak és asszonyságok, piruló szüzek és visszafiatalodó vén huncutok nyelvükkel előre csettintgetve tódulnak a színpadi királyok, az uralkodó I. Lajosok tróntermébe, a színházba; minket, bárgyu versfaragókat pedig, akik ócska ábrándaiakkal, vérző szívünk ütemre lüktető gyötrelmeivel kinn rekedünk a harmatos mezőkön, a fülemilék bokrai mellett, az egyedül üdvözítő móka házba

tódulók esupán szánó mosolyuk hideg szellője legyint meg.

A felséges színpadi királyok megveregetik vállainkat és nagy kitüntetésránk fakó rimpengetőkre, ha annyira méltatnak, hogy hazafiságuk köntösét hódulatunk esókjával illethetjük.

Minket, némely költeményecskéik íróit a névtelenség sülyesztőjébe lökhet az incifinai hős, aki, a színpad zsarnoki hatalmának korlátlan erejével lyukat ordíthat bele a tűnő jelenbe, minden este félnyoletól féltizengyig.

Hát mit csináljon a nemzeti szellem kegyelméből kitaszított Hamupipőke hülséges imádója, a költő, — mikor a cifra bálkirálynő pókhendi becéje borizü hangon harsogja nevét az örök mulandóságba?

Nem tehet mást, lehajtja fejét és hajnali virrasztástól bágyadtan suttogja magában:

Jövel halál, szeretnék élni már!
Öledben üdv lesz, a mi most sivar..

A nagyérdemű hölgyközönséghez!

Szíves pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Bécsi bevásárlási utamról hazatérve, szíves tudomására hozom a mélyen tisztelt hölgyközönségnek, hogy párisi és bécsi eredeti modelljeim megérkeztek. Legnagyobb választék női, gyermekkalapokban és arcfátyolokban. Atalakításokat a legnagyobb figyelemmel és gondossággal készítek.

Jungreisz Mari.

jelent, Török Ignác a legnagyobb lelki nyugalommal Vauban híres erődítési munkálatait olvasta.

Knezics Károly. Damjanichnak egyik leghívebb fegyvertársa folytatta a sorozatot, majd gróf Vécsey Károly és Lázár Vilmosról emlékezünk.

Lázár Vilmos kiválóan szép daliás katona volt, a kit épen születése fordulóján végzett ki a hóhérré. A bőr tőnben rendkívül szomorú volt nevének született báró Revicky Máriának szomorubbnál szomorubb leveleket írt. A vesz-tőhelyre bátran ment, s még rendelkezett aradi fogságában írott, később napvilágot is látott nagyon becses naplójának soráról.

Vécsey Károly, a hernád vécey és hajmáskői Vécsey ősrégi nemzetségből eredt, Atyja Vécsey Ágoston gróf maga is hős katona volt, mint nagyatyja Szigbert aki altábornagysággig vitte és lovagja volt Mária Terézia rendnek. Ágoston, mint alig 14 éves gyermek részt vett az utolsó törökháborúban, 1805 ben már alezredeséig vitte. Érdekes fölemlíteni, hogy az austerlitz-i csata után ő kísérte át Ferenc császárt Napoleon táborába.

Tradíciók, fényes kitüntetései nagy atyja és atyjának szintén a sasos zászló alá vitték Vécsey Károlyt, 1845. már őrnagy volt a József huszároknál, kilátással díszre, rangra, de ő benne mégis erősebb volt a honfiu, a megcsontosodott osztrák katonánál. Egyik az elsők közt ajánlotta föl fegyverét a szabadságharc ügyének, hősiesen tartva ki mellette a temesvári szerenésellen csatáig. Sorsa osztályosává tette többinek s vértanu halállal peszteltette meg vele lángoló hazaszeretelét.

Lahner, Pöltenberg, Schweidel, díszei a szabadságharc tábornoki karának mind a veszthelyen végezték életüket, amelyet megszentelt földde tett dicső haláluk.

Dessewffy Aristid, a jeles családnak nemesi ágazatából eredt sarja már nyugalmazott osztrák tiszt volt, midőn a szabadságharc hívó szavára, kardját a magyar ügynek fölajánlotta. Rendkívül bátor katona volt s gyors megjelenésével ő döntötte el a tereali ütközetet. A világosi katasztrófa után fogságba került s noha herceg Lichtenstein altábornagy erősen közbevetette magát érte, egyebet nem tudott keresztülvinni, minthogy bitó helyett, golyó általi halállal végezte tett ki.

Damjanich, a hősök hőse, ez a valóságos mithoszi félistene szabadságharcunknak, zárja be dicsőült vértanunk sorozatát.

A milyen hős katona volt, úgy gyűlölte a politizáló tiszteket s ilyen alka-

lomkor rendszeren dörgedelmes rámondással vágott közbe: „Sohse okoskodjunk mi, hanem verjük meg az ellenséget a többi majd elvégzi Kossuth Lajos.”

Nagy Sárlo, Szolnok egy egy levél a nagy hős hervadhatlan koszorujában. Midőn a szabadságharc vége felé lábát eltörte, Damjanich nem mehetett többé esatába, de föl épülve bevittette magát Aradra, a hol a kormány a vár parancsnokságát bizta hű kezére.

A világosi fegyverletétel után ostrom állapotba is helyezte a várat s oda nyilatkozott, hogy: „akár egy szál kozáknak megadja magát, de az egész osztrák sereg ellenében, utolsó csepp véréig védelmezi a várat”. A vár átadására aztán csakugyan Buturlin orosz tábornok jelent meg, Damjanichot pedig, mint kegyelemre kiadott foglyot, átvették az osztrákok.

Aradon nemsokára összeült a hadi törvényszék, amely a hős tábornokot tizenkét társával együtt halálra ítélte.

Amint élt, oly bátran halt meg, Damjanich János, a kinek utolsó percei némileg hasonlítanak egyik magyar jakobinus, Laekovich férfias végzetéhez.

Ez is kissé gunyosan kiáltott az előtte menő társára, Szentmarjayra, hogy bon voyage; Damjanich is keserű tréfával jegyezte meg, már függő társaira mutatva: „Furesa, hogy a ki a csatában mindig előljártam, most engemet tettek meg sereghajtónak”.

Damjanich rendkívül mélyen érző, költői lélek is volt különben és az az imádság, melyet börtönében nevének írt, meghat mind lelki nagysága, mind formai szépsége által.

Az a nő, a kinek utolsó sorait írta a szolnoki hős, Csernovics Emília, már egy félszázad óta viseli Damjanich János után az özvegyi látyolt. Ezt a fél századot emlékezéssel, a jótékonyágnak és szeretetnek szánt nemes munkával töltve el.

A hős özvegye a nemzet özvegye, aki előtt tisztelettel hajlik meg a nagy gyásznapon minden igaz hazafi.

A vértanuk sírjára pedig vigyük el könnyeinket, virágainkat és fakadjon a szentelt hamvából a nemzeti egyetértés a béke hóféhér liliuma.

Vasárnap.

(Egy kis előszó farsang előtt. — Valamint a játékszínről és nemzeti irányról.)

Itta: **Sziporka Zsolt.**

Megjött a lombhullató ősz is! . . . Maholnap a csipős hideg s a tél ridegsége mindjobban egymás társaságába szorítja az embereket és a mai korban kialakult társadalmi életben bármennyire előtérbe toluljon is az élet vásárja és kufársága még mindig marad magasabb

szólja és hivatása a társadalmi élet középpontjainak: az estélyeknek, báloknak és a színházba járásnak.

Nagyon nehezünkre esik bár, de ki kell mondanunk, hogy a régi jó öregeket is vezérelte e helyekre bizonyos érdekek a nemes és szükséges szórakozáson felül; anyáink leányos ábrándja és vágya is — férjhezmenés volt, de — a feleséggé, az asszonyvá vágyódás biztos és jogos tudatával.

Ők is estélyeken és bálkon ismerkedtek szórakozván is egyuttal, de nem csupán leendő asszonyi kényelmük mi-nél jobb és dúsabb gondoskodóját keressva, hanem férjre várva és választva, mivel majd a családi gond terhét; a háztartás és élet munkáinak súlyát közösen megosszák!

Tessék megkérdezni anyósukat, igaz-e a mit monduak?

Ma csak igénye és követelődése van a legtöbb leánynak, csoda-e, ha az ifjúság is módot követel hozzá, mert nem számíthat a legtöbbnél a — gond és munka megosztójára.

S így lett sok a hozományt leső leány, de így növelték meg maguk — a szép, eladó leányok viszont a hozományt leső legények számát.

Igy szorult ki a tiszt és felemelő női, házi munka legszebb eszköze: a főzőkanál és varrógép a legtöbb uriházból a szakácsnéknak és szegény varróleányoknak kenyérkereső eszközévé. De innen is van aztán az, hogy viszont ma már igen sok a fölös zongora, regény és licitálás s aránylag legtöbben a szegény varróleányok közül mennek férjhez egy-egy farsangon, megosztva a férj-jel a munkát, de megosztva minden nőnek leghivatottabb boldogságát — a család élet örömet és buját is! Nem hervadva el asszonyi hivatás és rendeltetés nélkül szegényes tanítónői katedrán, vagy füstös, poros hivatalokban, mint egy pusztán senyvedő fa: virág és gyümölcs nélkül, mely mellett tüzeltőre szorult pásztor nép legfeljebb szalonját süt, vagy a mely kárónak kerül valamely ut széli garádba . . .

De nem fésült meg zöld, virágos lombja között egyetlen veréb pár sem; s nem kuszott föl reá éreit, nevét gyümölesért, még egy pajkos gyermek sem. Mert nem élt igazán, a természet rendelte hivatottság útján, még egy percet sem,

Farsang előtt vagyunk még; szép leányok, nyalka legények! Az élet munka, a munka pedig gond, ezzel lépjétek be a közeledő farsangba s azok báljaira is.

Es akkor bátran — házassodjatok! Mert olyan kevés a nemzet; erők és hatalamunk is, hogy nincs az az a súlyos agglégényadó, mely kárptólást nyujtana egy egy elsenyedt — magyar leány, vagy magyar legényért!

Megjött a lomb hullató ősz! . . . és a közelgő bálkon kívül megnyílt im már a színház is.

Rége is volt színházuuk és apáink is jártak színházba. Szórakozni de a nemzeti élet e hatalmas emlőin e részben szebbé, jobbá, nemesebbé és abban — erősebbé lenni:

Nagyott változott az idő beismer

A maga nemében

KONTSEK GÉZA

páratlanul édes, kitűnő szagu muskotály passzatutti csemege szőlő

László Imréné

ujfehértói szőlő telepéről

kereskedésében kapható,

Debrecen, Kossuth-utca

jük, de csodálatos, hogy e korban a mindenütt észlelhető és mindenben tapasztalható nemzeti kiválásra törekvések e torzalkodó korban, más nemzetekkel ellentétben mi csak az áldatlan politikai életben vivünk ezért ezer esztát és ellentétben a mai nemzetekkel, de ellentétben saját multunkkal: irodalom és művészet terén világ polgároká lettünk!

Es mi romlatlanabb időkben felnevelkedett tollforgató barcosai a nemzeti nyelvnek és irodalomnak legtöbbször busan és leverten futunk el a nekünk állítólag magyar nyelven, magyar szívhöz szólóan feltálat magyar irodalmi termékek és magyar színjátszás minden alkalma és minden helye elől.

Az én megboldogult apám nékem első olvasmányul az aradi vértanúk emlékkönyvét adta s az első darab volt a melyen sirni tanultam a Zrínyi Péter fogsága volt.

Elfogyott talán már e könyv? Vagy e darab elveszett volna már? . . . Vagy az apák lettek romlottabbak??

Nem, és ezerszer nem! Csak a minden rendű kereskedelem örve és cége alatt ütött tanyát — a lelketlen kufárkodás.

Nem igaz az, hogy a mi lelkünk elvesztette fogékonyságát a szép, nemes és jó iránt; nem igaz, hogy az örökké szép és becses ne lelje útját az ész és szívekhez.

Csak egy az igaz, ne engedjünk az ellenkezőjének kereskedelmi tört, ne adjunk nekik vásári alkalmat s nem lesz vevője a léhaságoknak.

Nem igaz az, hogy a közönség kívánja a léhaságot, a közönség csak reá szokik, ha reá szoktatják.

Sehol a nemzeti mult dicső emlékezését a vajudó jelen oly sokszor juttatja eszünkbe, ott legalább mint nálunk is — de lehetőleg mindenütt — nemzeti nyelv szokások és jelenségek jelenítesenek meg minél gyakrabban a színpadon, a nemzeti irány olyan igen szükséges nevében, érdekében.

Mert e részben mi, ha csak egy kissé is felemelkedünk tollforgató voltunk szükséges és szép magaslataira igazán nem ismerhetünk alkut csak ellenőrzést és szókimondást.

Igaz, hogy a munka bére a kenyér! De főleg a biztos kenyér a mindennapos kenyér a melynek fogalmába némely önzetlenséget föltétlenül megkivánna pályán — minőgaz írói és művészi igazán nem szorítható bele az azonföli kényelem és fényűzés megszerzésének vágya célja és törekvése — az ügy nemesebb rovásaira.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, okt. 3.

A mai ülés iránt egyáltalán nem volt nagy a képviselők érdeklődése. — Nemesak a szabadelvűpártiak nagy része maradt távol, hanem a függetlenségi pártiak közül is aránylag csak kevesen voltak jelen, holott ők felhívták a vidéki

póttagokat a megjelenésre. De a mi első sorban feltűnt és a mi a mai ülésnek különös érdekességét okozta, az a kormány tagjainak tüntető távolléte volt: A piros bársonyszékek üresen tátongtak.

A közönség azonban ma is változatlan érdeklődést tanúsított a mai ülés iránt. A karzatok a zsufolásig megteltek sok szép hölgy volt jelen, de a legnagyobb érdeklődést mégis egy csinos, barna fű keltette: Milán szerb király 15 éves törvénytelen fia, Risztics Milán, a ki párisi ügyvédével az első emelet középső karzatán foglalt helyet. Minden látszó feléje irányult, mert hát a szerb viszonyokat tekintve, nem lehet tudni, mikor teszik e szerb főtrónpretendens fejére a szerb koronát. Talán már nem is olyan messzi időben.

Az ülés érdekes vitával kezdődött, a mely Héderváry multkori kinevezése körül forgott. Azután megessappant az érdeklődés és a képviselők kinn tanyáztak a folyosón, kombinálgatva a kibontakozás módjait és az újabb politikai esélyeket.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány tagjai nincsenek jelen.

Elnök megnyitja az ülést és felolvastatja Holló Lajos és társainak a képviselőházhoz összehívó kérvényét.

Héderváry kinevezése.

Elnök ezután előadja, hogy most a bejelentések következnének, rendkívüli üléseken azonban nem szokott bejelentéseket tenni. Mégis volna olyan bejelentése, a melynek közjogi jelentősége van. Héderváry gróf miniszterelnöktől ugyanis levelet kapott, a melyben elküldi a szept. 22-éről keltezett kir. kéziratot, a melynek értelmében őt a király miniszterelnökké nevezte ki. — Amiért kéri a házat, hogy vegye ezt tudomásul, hogy így átküldeni lehessen a főrendiházhoz.

Polonyi Géza szerint egy precedens nélküli esettel állunk szemközt kineveznek egy miniszterelnököt és a kinevező okirat, akkor kerül a házba, a mikor már az illető miniszter lemondott. Ez az okirat tárgyaltalan lett, kéri tehát annak irattárba helyezését.

Simonyi Semadam Sándor ezt tenni nem lehet. A királyi kéziratot már a felség iránti tiszteletből is tudomásul kell venni.

Eötvös Károly: Abban a nézetben van, hogy formalitásokból ne komplikáljuk a válságot. A király iránti hódolattól vegyük tudomásul a kinevező okiratot, (Élénk helyeslés jobbról.)

Elnök felteszi a kérdést, mire a képviselőház többsége tudomásul vette a kinevezést. A függetlenségi pártból csak ketten szavaztak Eötvös indítványára.

A képviselőház összehívásának oka

Holló Lajos előadja, hogy a súlyos válságban a legszerencsétlenebb helyzetben a kiszolgált katonák vannak. Nagyon igazságtalannak, de törvénytelennek tartja a hadügyminiszter rendeletét, a melynek értelmében épen a magyar katonákat tartják benn hosszabb ideig. Ez demortizálni fogja a hadsereget és beleviszi a politikát, amit ezen a felső hadügyi körök fognak megbánni.

Holló Lajos megindokolja ezután, hogy miért hívták össze az országgyűlést. A három évüket kiszolgált katonák házbocsátása égetően fontos ügy, amelyet nem szabad és nem lehet tovább halogatni. A nemzetnek joga van a magyar vezényszóhoz, azt nem tagadhatja a többség sem. Fejtegeti, hogy a három évüket kiszolgált katonák megtették már kötelességüket, a melylyel a hazának és az államnak tartoznak. Nincs tehát a törvénynek olyan pontja, amely őket, jogosan visszatarthassa. Mikor őket felhívták arra, hogy sürgessék ennek a törvénytelennek az orvoslását, készséggel vállalkoztak arra. Nem tartja helyesnek, hogy kiáltványt intézzenek a katonákhoz és azokat rendbontásra szólítsák. Ez nem orvoslása a beteg állapotnak. Más módot kell keresni arra, hogy a helyzetet megoldják. Ennélfogva határozati javaslatot nyújt be, amelyben a képviselőház u'asítja a kormányt, hogy az 1889. VI. t. c. rendelkezései szerint bocsássa haza a kiszolgált katonákat.

Tóth János. A hadügyi kormánygykezelési Magyarországot, mintha osztrák tartomány volna. A közös hadügyminiszter kibocsát egy rendeletet akkor, mikor a magyar országgyűlés el van napolva. A pragmatika sanció kimondja, hogy közös ügyekben Magyarország befolyását érvényesíteni kell. De a magyar országgyűlés nem vitathatta meg a hadügyi miniszter rendeletét, mert nem ülésezett, a kormány tagjai közül sem járult hozzá senki, tehát a rendelet törvénytelen és törvényellenes. Az 1889. VI. t. c. III. szakasza kimondja, hogy a katonákat három éves szolgálati kötelezettségük teljesítése után haza kell bocsátani. De a véderőtörvénynek nincs olyan pontja, a mely megengedné, hogy a katonákat csak egy órával tovább tartsák szolgálalban, mint három évük leteltéig. (Élénk helyeslés balról.) A szolgálati kötelezettség és szolgálati idő két teljesen különálló fogalom. A szolgálati kötelezettség kötelezi a polgárt arra, hogy a hadsereg bármelyik részében szolgálatot kell teljesítenie. A szolgálati idő pedig a szolgálati viszony idejének a meghatározása. Idézi a véderőtörvényt, amelynek paragrafusai különbséget tesznek szolgálati idő és szolgálati kötelezettség között. A hadügyminiszter törvénytelen rendeletét a magyar országgyűlés nem hagyhatja szó nélkül. A magyar országgyűlés nem tűrheti el, hogy 43,000 magyart tartsonnak ugyszólván börtönbe azért, mert a hadügyi kormány nem akarja megadni a magyar nemzet jogát. A magyar országgyűlés többségének is el kell ismerni, hogy a hadügyminiszter rendelete törvénytelen. (Zaj.)

Babó Mihály: Égbekiáltó törvénytelenység!

Tóth János: Kérde a pénzügyminisztert. . .

Közbekiáltások: Hol van?

Lengyel Zoltán: Megszökött. (Zaj.)

Tóth János: . . . hogy beszo'galtatta e a hadügyi kormányt, az ez évi közös költségvetés Magyarországra eső részletét. Ha igen, akkor indítványozza, hogy a pénzügyminisztert helyezték vád alá, mert a költségvetést az országgyűlés nem szavazta meg. (Nagy zaj. Közbe

Színházi látcsövek

gyöngyház, aluminium és bőr foglalatban legfinomabb achromatikus üvegekkel

o o o o o o o o o

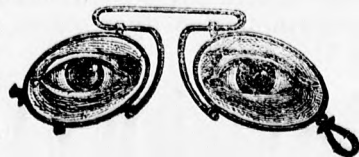
Szemüvegek és oresiptetők

legf. hegyi jegec üvegekkel, arany, ezüst stb keretekben.

Ajánlja tisztelettel

Fischer Jakab,

látzerész.

kiáltások: Ugy van! Hol van a miniszter?

Polonyi Géza: Nem lehet türni, hogy a pénzügyminiszter ne jöjjön el a házba. (Zaj.)

Elnök percekig csenget és jelenti, hogy 20 képviselő zárt ülést kért, a melyet Zichy Jenő gróf beszéde után el fog rendelni.

Zichy Jenő gróf: Elfogadja Holló indítványát bár a hadügyminiszter rendeletét sem tartja törvénytelennek, ellenben rendkívül sérelmesnek tartja azt a rendeletet 40000 emberre és azok családjaira. (Élénk tetszés balról.) Az utolsó hó óta nem szólalhatott fel, mert nagyon el volt foglalva a Rákóczy muzeummal. (Eljenzés.) De most kijelenti, hogy ez a válság káros mindenképen, káros gazdasági helyzetünkre és káros felfelé is egyaránt. (Helyeslés balról.)

Hangok a szélbalon: Felfelé is!

Zichy Jenő gróf: Régi hibákról van szó, amelyek csirája a 67-iki kiegyezésben van. (Élénk helyeslés balról.) 43 év óta tagja a háznak, csak hárman vannak azóta itt. Podmaniczky Frigyes báró, Madarász József és a szőlő. (Eljenzés.) A mai állapotok kutforrása 67 ben eredt. Azóta a miniszterek mind loyálisabbak és loyálisabbak lettek és ezzel ártottak nekünk. Ez nem alkotmányosság, paritásról pedig ne beszéljen senki. (Eljenzés balról.) Az 1867. XII. törvényeket át kell alakítani a korona hozzájárulásával. A koronának ez ép ugy érdekében áll, mint a nemzetnek, mindakettőnek érdeke a kibontakozás. Mi a legloyálisabb nemzet vagyunk. De önállóknak kell lennünk. Ne kontárkodjék ügyeinkbe minden állam. (Eljenzés.) A koronának a magyar nemzetben van a legnagyobb támasza. (Helyeslés.) De soha ezt a nemzetet rá nem fogják venni, hogy lemondjon törvényes jogairól. Óva inti, mint öreg ember a nemzetet az elhamarkodástól, de a törvényből ne engedjünk. Ezzel tartozunk a hazának. Ezt akarta csak raondani. (Hosszas eljenzés a szélsőbe lon.)

Elnök elrendeli a zárt ülést és kiüríti a karzatokat.

A zárt ülést Lukács László pénzügy miniszter dolgában rendelték el. Szünet után.

A zárt ülés.

Apponyi elnök felhívja Polónyit, mint a ki a zárt ülést kérte elsőnek, hogy okolja meg kérelmét.

Polonyi Géza: Allamjogi szempontból sajátságos helyzetben vagyunk különösen a hadsereg dolgában. Tóth beiga zolta, hogy a hadügyminiszter rendelete sérelmes és törvénytelen. Új kérdés merült fel, hogy a közös hadügyminiszter részére a magyar pénzügyminiszter ki szolgáltatja quóta arányában a vitát ez alkotmányosság és az 1858. évi III. t. c. szerint azért a pénzügyminisztert vád alá kell helyezni. Az 1867. évi XII. t. c. szerint a hadügyi költségvetést a delegáció állapítja meg, az összeg azután beillesztendő a magyar költségvetésbe a nélkül hogy az összeg módosítható volna. Az az összeg csak akkor fizethető ki, ha a magyar költségvetésbe már beleillesztették. Költségvetési felhatalmazás nélkül a pénzügyminiszter nem rendelkezhet ezen összeg fölött. Kérde utalványozott-e a pénzügyminiszter ilyen pénzt, igen vagy nem?

Hosszabb vita után a zárt ülést ismét nyílt ülés követte.

Nagy Ferenc indítványozta, hogy a ház minapi határozata értelmében az új kormány megalakultáig napolja el üléseit és addig érdemlegesen semmit se tárgyaljon.

Polonyi Géza hosszú beszédben foglalkozott a helyzettel, végül kijelentve, hogy addig nem rakják le a fegyvert, míg a nemzeti követeléseket nem teljesítik.

Hieronymi és Polonyi személyes kérdésben való felszólalása után a többség elfogadta Nagy Ferenc indítványát. Ezzel az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

A községi iskolaszék ülése,

— okt. 4.

A községi iskolaszék tegnap délután 3 órakor tartotta meg **Oláh Károly** v. tanácsos az iskolaszék II-od elnökének elnöklété alatt ülését a városháza kis tanácstermében.

Az iskolaszéknek előző ülése a tagok részvétlensége miatt nem volt meg tartható és sajnálatosan kell újból megállapítanunk, hogy a tegnapi újból össze hívott ülésre ismét csak néhány tag jött össze, ami szomorú jelensége a tanítás ügy iránti közönyöségnek.

Az ülésen egyébként több fontos tárgyat tárgyaltak le.

A közoktatásügyi miniszter rendeletet küldött a városhoz, melyben arra hívja föl, hogy a tankötelesek iskolába járásáról szigorubbán gondoskodják. A miniszter ugyanis hivatalos közege útján arról értesült, hogy Debrecen város és határában nagyon sok azok száma, kik tanköteles koruk dacára *iskolakerülők*, anit aztán a tankötelesek fölültes össze irásának tulajdonit.

E bajon segitendő, elhatározta az iskolaszék, hogy **Oláh Károly** elnöklété alatt egy bizottságot küld ki, mely hivatott lesz az idézett sérelmeket megvizsgálni s azok megjavítása céljából a pasztalatai alapján egyenesen a tanács hoz egyidejüleg javaslatot tenni.

Bemutattatott az ohati községi menedékház és elemi iskola tanköteles növendékeinek létszáma, továbbá az iskola mulasztók névjegyzéke. Az iskolaszék tudomásul vette.

A homokkerti gyermekmenedékház tanítónője kérelmet nyújtott be, melyben havi 25 frt fizetését havi 30 frtra fel emelni kéri.

Az iskolaszék a tanítónő kérelmét teljesítette.

A tanács felszólította az iskola széket, tegyen javaslatot az ondódi elemi iskolai tanítói állás betöltésére.

Mint hogy ezen új iskola épülete csak november hónap 1 én lesz kész, de céljainak csak március hó 1 én adható át, az iskolaszék azt javasolja, hogy március hó 1 étől a tanév végeig alkalmazzon egy IV. év tanítóképzőintézeti növendéket a tanács tanítóul és az állást majd csak jövő év szeptember havára töltsse be rendes tanítóval.

Végül felkéri az iskolaszék a tanácsot, hogy gróf Degenfeld féle óvót, mint hogy mostani helyisége egészségtelen és dohos, más alkalmas helyiségbe helyeztesse át.

Ezzel a községi iskolaszék tegnapi ülése véget is ért.

× **Népfelkelők szemléje.** A város területén tartózkodó összes népfelkelők szemléje e hónap 7. 8. 9. és 10 én lesz megtartva a péterfia utcai honvéd kaszárnyában, mindenkor reggel 7 órakor. Fel hívjuk reá az érdekeltek figyelmét.

× **Utoállítás.** A munka és kereset képtelen apák, kiknek fiaik tényleges szolgálatban vannak jogosultak arra, hogy munka és keresetképtelenségük miatt katona fiaik elbocsájtásáért felszólalhassanak. A politikai zavarok miatt a felszólamlások alapján történő apák munka képtelenségének megállapítása végett számos utóállítások is, mindezideig függőben voltak. A honvédelmi miniszter most azon utóállítások megtartását újból elrendelte.

× **A városi makktermés árverése.** A város ez idei makktermését tudvalevőleg már egy ízben árverés alá bocsájtotta, de a 30,000 koronára értékelt termésért esu pán 10,000 koronát ígértek. A város tanácsa tehát újabb árverést tűzött ki az idei makktermésre, mely október hónap 6 án (kedden) reggel 9 órakor lesz megtartva, **Király Gyula** v. tanácsos vezetésével mellett a városháza kistanácstermében.

× **A városi lovak és szavasmarhák árverése.** A városi törzsménésből és a városi törzsgulyából mint minden évben ez idén is több állatot selejtezték ki mit azután elárverelnek. A kiselejtezt lovak árverése a vásártéren ma délelőtt 9 órakor lesz, a kiselejtezt szarvasmarhákat pedig szintén árverés útján a vásártéren hétfőn délelőtt 9 órakor fogják eladni. Az árverést a város nevében **Király Gyula** v. gazdasági tanácsos fogja vezetni. Ajánjuk a dolgot az érdeklődő gazdák figyelmébe.

Agról-ágra.

A 9 százalékos kamat.

Egy hirhedt uzsorás került a minap a Tökintetes törvényszék böles és szigorú ítélőszéke elé.

Az uzsorás embertárs nevét, mint hogy a dologhoz ugy sem tartozik, elhallgatjuk, hanem mulatságos önmegnyugtatasát szórakoztatásul ide írjuk.

Bíró: Ejnye ejnye — dorgálja tárgyalás közben a bíró a törvénytelen kamatot szedő vádlottat — hát nem fél az istentől, hogy törvény és lelkiismeret ellen még most is 9-es kamatot szed szerencsétlen adósaitól, mint ahogy az a kezemből lévő adóslevélből is világosan látszik.

— Vádlott: Ugyan kérem, bíró ur, hát már miért félnék, hisz azt az Ur Isten a szímet felülről látja, onnan pedig az 6-nak látszik.

* * *

Már a hivatalomat nem engedem . . .

Ez isa tekintetes törvényszék mulatságos dolgaiból való.

Birka lopásért vonták felelőségre az egyik megyebeli juhászt, az eljárás során aztán kiszült reá a lopás.

— Hát amint hallja kend — szól az elnök — a Tekintetes kir. törvényszék kendet a betörésses lopásban vétkesnek találta s 3 évi börtönre és 5 évi hivatal vesztésre ítélte. Érti? Bele nyugszik?

— Megkövetem Nagyságos uram a börtönbe beleegyezem, de már a hivatalom sehogysa engedhetem . . .

Balkányi Antal

fényképészeti
műterme . . .
PIAC-U 81.

o o o **Specialista** o o o
gyermekfelvételekben.

A titkot már látom . . .

Sok baja van rendszerint a város egyik, buzgó hivatalnokával lapunk egyik munkatársának. A derék ember ugyanis egy részét félelemben, másrészt buzgalmában rendszerint még aból is titkot csinál, amit már a verebek is csiripelnek.

A minap is beállt a meg nem nevezett hivatalnok szobájába, mikor hirtelenben a háta mögött a dolgozó tisztviselőnek ott látja a Titok vigjáték színlapját. Egy ötlete támad, aztán hirtelen odaszól:

— No de uram most már ugyan hiába titkolózik, mert a titkot már látom, hát ki vele azzal is, a mi nem titok.

És a derék lélek gyanútlanul belé ugrott, csakugyan elmondta, amit már nem tartott titkoknak, de a miről meg munkatársunk még semmit se tudott.

EGYHAZ és ISKOLA.

Kereskedelmi Esti Tanfolyam. A helybeli Felső Keresk. Iskolával kapcsolatos Keresk. Esti Szaktanfolyamon az előadások e hónap 12-én megkezdődnek. Az előadások tárgya lesz az egyszerű és kettős könyvvitel olasz, francia és amerikai módon, a kereskedelem és váltóismeretek, a keresk. levelezés és a keresk. számtan, az előadó tanárok pedig Gedeon Béla és Nyilasy Károly felső keresk. isk. tanárok. Az eddigi érdeklődésből is következőket a tanfolyamnak, előrelátó hatólag számos hallgatója lesz, az igazgatóság jelentkezéseket elfogad még e hó 10-éig d. e. 11—12-ig és d. u. 5—6-ig. Tandíj 40 korona.

A Svetits zárda önképzőköre, mely a múlt évben annyi kedves irodalmi estélyt adott, melyek révén oly közel jutott közönségünk szívéhez, a napokban alakult meg. Érdekes lesz azok névsorát közölni, akiket a leányparlament bizalma az új iskolai évben a tisztségre helyeztetj. Elnök lett: Perczel Etel. Alelnök: Rottinger Teréz, Klobusitzky Emi. Titkár: Szarukán Lili. Segédtitkár: Falk Antónia. Pénztáros: Eisenmann Mancika. Könyvtáros gróf Klebelsberg Emma, Ellenőr: Golonya Ilona. Háznagy: Korda Rózi. Bírálók a IV. éves növendékek közül: Fülöp Vilma, Baranyi Agnes, Treeska Margit, Eszter Flóra, Götz Lipotka, Járossy Margit, Vaszil Mariska és Turnusz Margit. A III. éves növendékek közül: Lelkes Janka, Dekkert Mariska, Bartha Berta, Kursinszky Stefi. Echeusberger Pelágiá, Horváth Ilona, Horváth Irma, Pajor Zsuzsika. Választmányi tagok a III. éves növendékek közül: Hoher Jolán, Brunn Giza, Markovits Olga, Osterreich Aranka, Sinka Ilonka, Sinka Teréz és Vargha Jolán. A II. éves növendékek közül: Engeszer Janka, Gallér Ilona, Kiss Erzs, Hacker Rózi, Prohászka Erzs és Titz Irma. A IV. polgári osztályból: Bartha Etel, Faulhaber Mariska, Hegedüs Alice, Pethő Manczi, Zádor Jolán. A III. polgári osztályból: Boross Jolán, Csáky Viola, Fancsovics Sári, Lázári Margit, Lukács Anna, Munkácsy Lujza, Szentessy Mariska. Az irodalmi kört a képezdészek és a polgári leányiskola két felső osztálya képezik. Előbbiek, mint működő, utóbbiak csak mint pártoló tagok.

Vértanúk ünnepe. Az ev. ref. tanítónő képző intézet önképző társulatának növendékei az aradi vértanúk emlékére ünnepélyt rendeznek. Az ünnepély Kossuth

utcai ev. ref. felső leányiskola disztermében kedden, október hónap 6-án délelőtt fél 11 órakor lesz.

*** Új tanár.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Kiss György Jánost, ki debreceni diák volt, a mármaroszigeti ev. ref. liceumban rendes tanárként alkalmazta.

H I R H K .

N a p t o .

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnep Növegyleti szövő ipar tanműhely nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

*** Isteniszteletek.** Ma vasárnap az ev. ref. templomokban az isteniszteleteket ősi szokás szerint theologusok végzik a következő sorrendben: a nagytemplomban Ifj. Kiss Albert hittanhallgató, a Kossuth utcai templomban Pálur Miklós hittanhallgató, az Ispótyai templomban: Takács Ferenc hittanhallgató. — A róm. kath. templomban: délelőtt szt. misét mondanak: 6 órakor Pák Emil 7 órakor Szabó István, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, melyen a főgymnasiumi ifjuság vesz részt, 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét Dr. Wolafka Nándor v. püspök prépost plébános tartja segédlettel s az után Ruzska Zoltán prédikál. Háromnegyed 11 órakor misézik Molnár Kálmán Dezső h. igazgató, melyen a Svetits-zárda s az elemi iskolák növendékei vesznek részt. — A fél 12 óras misét mondja: Nyári Ignác. Délután 3 órakor litánia. 4 órakor a Rózsafüzér társulatának hónapos ajátosságát tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, plébános szt. beszéd. körmenet s litánia. — Az ágost. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor az isteniszteleket Materny Lajos főesperes végzi. — A gör. kath. kápolnában; 6 órakor reggeli istenisztelek, 9 órakor sz. mise, délután 3 órakor vecsernye, 4 órakor sz. olvasó.

*** Ő Felsége nevenapja.** Ma van Asszisi sz. Ferenc napja, mely a legelső magyar embernek, királyunknak is nevenapja. Ha a költő szava szerint az uralkodó öröme népének boldogsága, úgy szomorú névnap virad jó öreg királyunkra. Hiszen birodalmának szebbik országában mindenütt az elkedvetlenedés, mindenütt csak a lehangoltság köde. De a mint a nap foszlányokra tépi az égboltot, felleget, úgy a mi legalkotmányosabb királyunk jó szíve is megtalálja majd a módot nemzetünk egéről elüzni a már bántó ködöt és homályt. . . Ezért száll ma a Kárpátoktól az Adriáig milliók imája az Ég urához:

Tartsd meg Istan a királyt,
Néped hozzád így kiált,
Távoztass el tőle minden
Testi s lelki kárt.

Ebből az alkalomból ünnepélyes hálaadó istenisztelek lesz ma d. e. 9 órakor a helybeli róm. kath. templomban, melyet dr. Wolafka Nándor v. püspök tart fényes segédlettel. Az isteni-

tiszteletre meghívók kibocsájtva nem lettek.

*** A gyermekmenedékhely igazgatója.** Az ország nagyobb városaiban egymásután nyílnak meg az állami menedékhelyek, melyeknek létesítése körül elévülhetetlen érdemeket szerzett Ruffy Pál kormánybiztos városunk kiváló szülőtte Némethy Károly miniszteri tanácsos, aki különösen a debreceni menedékház nagyszabású szervezésében páratlan szeretettel buzgálkodik. A debreceni gyermekmenedékhely remek épületét ugyan csak a jövő tavasszal adhatják át nemes rendeltetésének; de mint a legilletékesebb helyről értesülünk, a belügyminisztérium máris kiszemelte és megnyerte azt a férfit, akit az intézet élére igazgatóul állít. E szerint hírül adhatjuk, hogy a debreceni állami gyermekmenedékhely igazgatója úr. Kenézy Gyula lesz, a nagy műveltségű, európai képzettségű, fenköltlen gondolkozó és emberbaráti érzéseiről ismert jeles orvos. Dr. Kenézy Gyulát megilleti ez a kitüntetés; de viszont kétségtelen, hogy az üdvös alkotás virágzását éppen az biztosítja a legszerencsebben, hogy dr. Kenézy Gyula lesz az állami gyermekmenedékhely igazgatója.

*** Szerkesztőváltás a Debrecen-nél.** Ifj. Mórócz Pál, a szin magyar lelkű, jellemzetesen nemzeti szellemű, kiválóan jeles író tegnap megvált a Debrecen szerkesztői állásától. A debreceni közönség és a derék hajduság azért nem veszteli el ifj. Mórócz Pált és mi sem veszünk tőle fájdalmas bucsút, mert elkészülő szavaiban maga bejelenti, hogy Karácsonykor új napilapot indít. A debreceni függetlenségi párt hivatalos lapját, a *Debrecen* pedig a mai naptól Székely Imre, a Dongó szerkesztője s kiadótulajdonosa szerkeszti. Székely Imre évek óta egyik hazafias érzésű, tisztességtudó és rokonszenves tagja a debreceni sajtónak, aki szeretetreméltó egyéniséggel és jó érzékével bizonyára becsületére fog válni új állásának is. Mellette főszerkesztő Benedek János orsz. képviselő marad, a lap politikai rovatvezetője pedig dr. Boros Lajos derék újságíró társunk lesz, a kinek jó tollát, politikai cikkeiből, a közönség már jól ismeri.

*** Az agyon lött rendőrkaptány.** Eperjesről jelentik lapunknak, hogy a hivatása közben megölt Stephány rendőrkapitányt ma délután 4 órakor fogják el temetni. A részvét a városban igen nagy. Az elhunyt özvegye teljesen vagyontalanul maradt gyermekeivel együtt. Most a város fog róluk gondoskodni, későbbi ellátásukra a kormányt fogják megkezesni. Kiss Győző a gyilkos öngyilkos és büntőrsa Margocsay Gyula állami adó tiszt volt s 8000 koronát sikkasztottak; utóbbi a városból eltűnt, körözés sét azonnal elrendelték.

*** Anyakönyvi hírek.** Az elmúlt hét folyamán az anyakönyvi hivatalnál a következő kihirdetések voltak: Nyitrai

Igyunk Avas-ujfalusi „Oroszlán“

természetes égvényes savanyu gyógyvizet, üvegenként 12 fillér. Kapható kizárólag a Schwartz féle dohányszőlőben. Piacutca 29. sz., városházával szembe

Dániel ev. ref. honvéd őrmester Nalik Zsuzsánnával ág. ev. Molnár Lajos ev. ref. Kovács segéd Szegedi Eszterrel ev. ref., Török Gábor ev. ref. máv. máházó Balogh Juliánnával ev. ref., Kovács József ev. ref. szücs mester Oláh Eszterrel ev. ref., Mészáros József ev. ref. csizmadia mester Zombor Rózával ev. ref. Tóth János róm. kath. István gőzmalom munkás Mészáros Erzsébettel ev. ref., L. Nagy Mihály ev. ref. juhász Zs. Nagy Juliánnával ev. ref., Grünberger Sámuel izr. könyvelő Mandel Hani izr., Szálkai Márton ev. ref. béres Bakó Juliánnával ev. ref., Gyarmati István ev. ref. napszám mos Szatmáry J. vel ev. ref., Orbán András ev. ref. bolti szolga Bozsó Juliánával róm. kath., Nagy József ev. ref. napszám Adorján Juliánnával ev. ref. — Házasságra léptek: Nagy Imre—Erdős Amáliával, Tóth Imre—Kis Margittal, Sas József—Kecskeméti Juliánnával. — Született az elmúlt héten 28 fiú és 19 leány, összesen 47 lélek. — Meghaltak 18 an, szaporulat 29.

* **Dr. Balkányi Ede** kerületi tisztiorvos tb. főorvost távolléte alatt hivatalos teendőiben dr. Varga Emil ker. tisztiorvos ur, magánygyakorlatában dr. Czako Zsigmond ur fogja helyettesíteni.

* **Ráfizetés a cipész nagygyűlésre.** Semmiesetre sem örvendetes az a hír adás, mit e sorok kapcsán némileg tanulságul nyilvánosságra hozunk. A cipész nagygyűlés és kiállítás rendező bizottsága most zárta le ugyanis annak anyagi eredményéről szóló kimutatását, mely szerint e nagyszabású dolog 3148 korona ráfizetéssel végződött. A rendező bizottság nevében tehát Weidner Gusztáv elnök és dr. Tóth Kálmán jegyző most azzal a kéréssel járul a város tanácsához, hogy e ráfizetés némi pótlásául kegyes kedjék a képviselőtestület 2000 korona segélyt utalni. Bizony bizony szomorú anyagi eredmény ez ahhoz a szép erkölcsi sikerhez képest, mely e nagyszabású gyűlést és kiállítást mindvégig körülvette. Megjegyezzük, hogy a város e célra már előzőleg 1000 koronát kiutalt a rendezőbizottságnak.

* **Az óriás párnája.** Szörnyen imponált a vásári óriás Szemekál József szolnoki facér péksegédnek s valami emléket akart tőle szerezní. A sátor hátaához került és az óriás párnájának elemeléséhez fogott, de Kovács Kálmán az óriás imperesszáriója rajta csípte a lopáson és átadta őt a rendőrségnek. Most aztán az óriás párnája helyett a rendőrség kemény priescsére hajtja bus fejét.

* **Tilos a vendégség.** A balmazujvárosiak kérték a megyét, hogy tiltsa meg az idegen iparosoknak a balmazujvárosi hetivásáron való árulást, mivel ez az ottani iparosok érdekeivel ellenkezik. A megye helyet adott az ujjvárosiak kérésének és ezután tilos az iparosoknak Ujjvároson vendégeskedni.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentettek be az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál. Major Mária ev. ref. 10 hónapos, Derzsi János ev. ref. 4 hónapos.

* **Gyujtogató gyermek.** Tiszacsegei tudósítónk jelenti, hogy Rózinger Lajos ottani földbirtokosnál tűz volt. Mintegy 300 koronát érő szalmakazal gyuladt ki és hamvadt el. A vizsgálat kiderítette, hogy a kazlat Isgyik Mihály 14 éves gyermek gyujtotta meg állítólag véletlenségből.

* **A gellérthegyi citadella átengedése.** A Budapesti Napló az éjszaka folyamán arról értesült, hogy a IV. hadtestparancs

nokság bizalmas átiratot intézett a székesfehérváros tanácsához, a melyben a gellérthegyi citadellának újabb tíz évre való átengedését kéri katonai célokra. — Legilletékesebb helyen szerzett információink alapján jelenthetjük, hogy e hír a valóságnak nem felel meg.

* **Hogyan terjed a torokgyík az iskolában?** A Jó Egészség ben olvassuk: A párisi iskolák egyik orvosfelügyelője, kutatva a torokgyík járványosság okát, rájött, hogy az iskolás gyermekek között a ceruzák terjesztik a betegséget. A ceruzákat, amelyek a város tulajdonát képezik, egyes iskolákban reggel kiosztják a gyermekek közt, előadás után megint összeszedik. — Így mindegyik gyermek olyan ceruzát kap, amelyet előző napon más gyermek használt. A gyermek pedig folyvást szájába dugdossa a ceruzát és így terjeszti és meg is kaphatja a torokgyíkot. A felügyelő természetesen megkövetelte, hogy ezentúl minden gyermeknek legyen saját ceruzája.

* **Az angol posta forgalma.** Angolország posta forgalmának kimutatása a múlt évről most jelent meg, amiből az ország óriási kereskedelmi és ipari fejlődésére lehet következtetni.

Kétezeröttszáznyolcvan millió levelet és négyszáznyolcvan millió levelezőlapot szállított egy év alatt a posta. Egy ember hatvanegy levél és tizenkét levelezőlap esik. Könyvesomagnyolcszázötven millió volt szállítva, fejenként négy. Posta csomag kilencvenegy millió adatott fel. Hibás címzés vagy más okból huszonöt millió levél és csomag volt kézbesíthetetlen és ezek között igen sok pénzküldemény volt, mi arra mutat, hogy az emberek évről évre hanyagabbak lesznek a címzésben. Még csodálatosabb az, hogy a négyszázezer küldeményen épenséggel még cím sem volt és ezekben összesen nyolcvankétezer dollárt találtak. Háromszázhuszöttezer nem kézbesíthető ajánlottlevélben kilencvenöttezer dollár készpénzt és három millió hétszáztezer dollár utalvány és bélyegyet találtak. A közönség hanyag csomagolása miatt a levelek közül hatezer dollárnyi utalvány és kilencvennégyezer elküldött tárgy veszett el. Az angol táviróhivatal kilencvenhárom millió táviratot továbbított. A legtöbb távirat június 24 én adatott fel, amikor is háromszázöttezer távirat lett továbbítva. Az angol táviró csak akkor zavarja a drót nélküli távirót bevezetni, ha az máshol már teljesen bevált.

* **Félfedelű kocsi teljesen jó állapotban eladó.** Értekezhetni Szent Anna utca 25 szám alatt.

* **Sok pénz takarítható meg,** ha kölcsönügye a legolcsóbb helyen eszközöltetted ki. Rácz Béla bankiródjája 26 pénzintézettel van összeköttetésben, a szükséges iratokat beszerezni és megbízóinak kölcsönét a legolcsóbb banknál szerzi meg. Bővebbet v. bélyeg ellenében levélben is bárkinek. Iroda: Debrecen, Csapó utca 12.

* **Leon és Oláh** elsőrangú ruhakelmék áruháza (Budapest, IV. Kossuth Lajos utca 4) értesíti a t. hölgyközönséget, hogy az őszi és téli divatkelmek már óriási mennyiségben raktárakra érkeztek és kívánatra szívesen küldik bérmentve legújabb mintagyűjteményüket. A vidéki megbízásokat külön osztályban intézik el a legnagyobb lelkiismeretességel. Araik olcsók és szabottak.

* **Hogyan lehet vénségig friss, jó egészségben maradni!** Ezen problémával már nagyon sok tudós és orvos foglalkozott. — Ismeretes, hogy a testi és lelki

épség főtényezője a rendes gyomor. — Az igazi szer mely a beteg gyomrot egészségessé teszi melynek feltétlenül gyógyereji hatása az összes gyomorba jónál kipróbáltatott a valódi Brady féle máriacelli gyomorseppek. Aki csak egyszer is használta az valóságos kincs gyánánt állandóan tartja hazájában. Utánzatoktól nagyon kell óvakodni és kérjen mindenki világosan Brady féle máriacelli gyomorseppeket.

x **Cégváltás.** A Szentkirályi Tivadar-féle műiparúri üzletet néhány hónap pal ezelőtt Borsos és Latzkó cég vette át, melyből most Latzkó Felice kilépett s azt ezentúl Borsos Kata a saját számláján vezeti tovább.

x **Pénztárosnő** Kerestetik a Debreceni Margitfürdő részére Október 15-re Pályázhat minden 20—40 éves nő a ki a magyar és német nyelvet bírja és a számolásban jártassággal bír. Jelentkezhetni a fürdő intézet Irodájában.

x **Van szerencsém a nagyrabesült hölgy közönségnek tudomására adni,** hogy az ideikülföldi bevásárlási utamról visszatérve, raktárban ezentúl is csak a legutolsó divat termékeivel szereltem fel. **Női és leány paitók köpenyek, női feülők és többi szokásos cikkek most is a legnagyobb választékban vannak készletben** minden válfajban de mindenütt a legmérsékeltébb áron. Amidőn tehát a nagyrabesült hölgyvilágot dusan felsőbbrelet üzletemnek szíves megtekintésére kérem és magamat annak további becses pártolásába ajánlva, vagyok kiváló tisztelttel: **Halmágyi Sámuel.**

* **Olvassuk a „KARIKÁS” élelappot.**

x **Fényes jövedelemre** tehetnek szert urak és nők, kik könyvutazással foglal, kozni óhajtanak. Ajánlatok „Kazinczy” Könyvkereskedő Részvénytársasághoz Debrecenbe intézendők.

* **Olvassóink figyelmébe** ajánljuk, hogy színehagyott avagy elpiszkolódott ruháikat olcsó árak mellett Konez Józsefnél festessék és tisztíttassák. Főüzlet Batthányi u. 2. sz. a. Műhely vár u. 7. sz. zenede során.

x **Az előkelő férfivilág figyelmébe** ajánljuk *Fekete Jakab kalap és férfi divatárú különlegességeinek üzletét, főtér kistemplom mellett kifogástalan szabású férfi ingek. Nagy választék angol, olasz és Pichler féle sport kalapokból, valamint feltűnő szép nyakkendő ujdonságok, olcsó szolid szabott árak.*

Az Arany Bika kávéházában ma este Magyar Testvérek zene kara játszik.

E G Y L E T.

Dalestély. Városunkat iskolák városának szokták nevezni, pedig sokkal helyesebben a dalárdák városának lehetne nevezni; mert míg iskolákban érezhető hiányt szenved, addig alig van hazánkban olyan város, ahol annyi dalárda lenne, mint Debrecenben. Nem is baj ez! hiszen már Götthe megírta, hogy aki a dalt, a bort és a szép asszonyt nem aze reti, bolond az. Fajunknak meg éppen természetében fekszik, hogy örömet, bánatát egyformán dalba teneti. Sírva vigad a magyar. Hogy mennyi sok dalárdánk van, most látjuk, midőn az őszi időszak beálltával egymás után készítik elő dal estélyeinket. A multkor már hirt adtunk a Kossuth dalárda hangversenyéről. Most

egy másíkról értesülünk. A Szent László dalárda választmánya elhatározta, hogy e hó 24-én, szombaton, a Bika szálló dísz termében dalestélyt ad. A készülő műsor számai: ének, zene, szavalat és felolvasások lesznek. Ezek után egyik elsőrendű zenekar közreműködésével tánc felterítés mellett kivilágos kivirradtig. Ismerve a szent László dalárda népszerűségét e dalestélylyel csak szaporítani fogja eddigi sikereinek számát.

A siketnéákat gyámolító egyesület részére a legutóbbi kimutatás óta a következő összegek folytak be: Illésy Klára adománya 5 kor., nt. K. Tóth Kálmán ur alapító tagsági díja 40 kor., dr. Erdőss József theol. tanár ur adománya 2 kor., nsg. Tolnay Kornél máv. üzletvezető ur adománya 20 kor., Kaszanyitzky Endre nagykereskedő ur alapítótagsági díját 50 koronával váltotta meg, Lada Sándor tanító ur gyűjtése 1 kor. 80 fillér, Sass Béla tanár ur adománya 3 kor., Egyház téri leányisk. V—VI. oszt. gyűjtése 7 kor., Ókrös István tanító ur gyűjtése és adománya 4 kor. 10 fillér. Az egyesület nevében köszönettel nyugtatom. Füleky Pál, pénztáros. Most értesülünk Bekény Péter földbirtokos ur nemes elhatározásáról is, a ki évente 1—1 siketnéma nő vendék ellátásának költségeit fogja fedezni a kis siketnéma egyik cselédjének a gyermeke. Vajha mindegyik földesur ilyen szeretettel gondoskodik cselédjéről és a cselédek gyermekeiről! Mondassék köszönet Bekény urnak nemes tetteért!

A kereskedő ifjak társulatának dal köre e hó 11-én tartandó zászlóavatási ünnepélyére a meghívókat már szétküldötték, a kik tévedésből, vagy címtárunk hiányossága miatt nem kaptak és arra igényt tartanak, sziveskedjenek velünk tudatni vagy levelező lapon, vagy egyleti helyiségünkben József királyi herceg utca 8. (Sesztina ház.) Egyben pedig tisztelt tudatjuk, hogy a zászlóavatási ünnepélyre vonatkozó levelekre és minden más megkeresésekre felvilágosítással szolgál az elnökség nevében Erdélyi István ügyvezető titkár.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Okt. 4. vasárnap este. *A drótos tót.* daljáték. Először. Bérletszünet.
Okt. 5. hétfő. *Nők harca,* vigjáték. A bérlet.
Okt. 6. kedd. *Dózsa György,* szomorujáték. B bérlet.
Okt. 7. szerda, *Bob hereeg,* daljáték C bérlet.
Okt. 8. csütörtök, *A drótos tót,* daljáték, másodsor. A
Okt. 9. péntek. *A drótos tót,* daljáték, harmadsor. B.
Okt. 10. szombat *A drótos tót,* daljáték; negyedsor. C
Okt. 11. vasárnap délután *Éjjel az erdőn* népszínmű — este *Éjjeli menedékhely* jelenetek a mélységből. Először

— (Először — századszor.) Budapestről táviratozza tudósítónk, hogy Lehár Ferenc bájos zenéjű daljátékának *A drótos tót* nak tegnapi esti századik előadása óriási sikerrel, zsúfolt ház előtt zajos, lelkes ünnepségek közt folyt le. A szerző maga vezényelte a zenakart, koszorúkkal és tapsokkal árasztották el és egész este ünnepelték őt. A Magyar Színházban páratlan diadallal egyfolytában száz előadást ért *Drótos tót.* Debrecenben ma este kerül színre először.

— (A színigazgató híradása.) Színházi hírek. Vasárnap két előadás lesz színházunkban, d. u. L' Aronge 4 felvonásos vigjátéka az Aszalai uram leányai kerül színre fél helyárrakkal. A vigjáték főbb szerepeit Makó Lajos, Ebergényiné Jeszenszkné, Mészáros Margit, Csige Ilonka, Havasi Szidi, Püspöky Rózi, Klenovits György, Pataki Béla, Virágháty Lajos, Iványi Antal, Szalay Károly, Szilágyi Aladár játsszák. Este lesz Lehár Ferenc *A drótos tót* című nagy operettjének a premierje bérletszünetben. Az operett szereposztása a következő: Blacsek Milos—Iványi Antal, Vojtek, drótos tót—Szilágyi Aladár, Babuska—Havasi Szidi, A kis Zsuzska—Berzaviczky Etel, A kis Jankó—Illésházy Margit, Pfefferkorn Farkas Lipót—Krémer Jenő, Günther—Faragó Odön, Miczi—Krémer Lili Jankó — Karacs Imre, Zsuzska — R. Réthy Laura, Milos — Mezei Andor, Giza — Püspöky Rózi, őrmester — Szalay Károly.

Hétfőn lesz a reprize a *Nők harca* című vigjátéknak, melynek a jobb szerepeit Hahnel Aranka, Csige Ilonka, Iványi Antal, Sebestyén Géza, Pataki Béla és Szalay Károly játsszák.

Kedden, október 6-án Jókai Mór történeti szomorujátéka a *Dózsa György* kerül színre, melyben Nagy János szerződtött tag mutatkozik be a debreceni közönségnek.

A társulat vigjátéki személyzete október 9-én két előadásra átrándul Nyiregyháza színpadára. A titok és *Nők harca* című vigjátékok.

TÁVIRATOK.

A új kabinet megalakítása.

Budapest, okt. 3. Késő estei bécsi telefon jelentés szerint *Ő felvége a király e hónap nyolcadikán — csütörtökön — Budapestre jön, az új kabinet megalakítása céljából.*

Az orosz cár elutazása.

Budapest, okt. 3. Az orosz cár ma délután 4 órakor érkezett meg királyunkkal Meidling állomásra. Itt a két aralkodó a bucsuzás alkalmával megcsókolták egymást s innen a cár Damustadtba, királyunk pedig Bécsbe tovább utazott.

Új belső titkos tanácsos.

Budapest, okt. 3. Zsilinszky Mihály vallás és közoktatásügyi miniszteri államtitkár hír szerint legközelebb megkapja a belső titkos tanácsosságot.

Regénycsarnok.

A tejtösvér.

Harmadik rész.

(Folytatás.)

— Annál rosszabb szölt a doktor. — Mi negyvennyolcasok bizony lángoltunk minden jó és nemes ügyért és szívünk tele volt lelkesedéssel... Az élet nagyon csúf és elviselhetetlen volna, ha mindig hidegvérrel néznők.

Hja, az embernek legyen elég bátorsága ahhoz, hogy szemébe nézzen a

puszta valóságnak és ne építsen légvárakat — felelt oktató hangon a fiatal ember, nyugodtan szüresölve a borát. — A jövő csak azoké, a kik nem állhatják magukat üres ábrándokkal és szétfeszülő illúziókkal. Mi elhagytuk az álmok ködös birodalmát a tudományos igazságok prózájéért.

— Kedves egészségetekre kívánom — sóhajtott fel Villemier busan.

A doktor dolgozószobájának nyitott ablakán a zöld erdő és a virágba borult gyümölcsösök illata áradt be hozzájuk, a mint ott szüresölték az ebéd utáni fekete kávé és az orvos pipára gyujtva folytatta:

— Pedig ha nem csalódom, te is építettél légvárakat, mikor párisba mentél? mennyire vagy a terveddel? Elhervadtak a valóság fagyos lehelletétől?

— Nem a, csakhogy a tapasztalat változtatott rajtuk és a tudomány megérlelte őket. Összakötetéseket szerzek, dolgozom, művelődöm.

— És remélem mulatsz is — szakította félbe Villemier guyozn. — Réz lisa programmból, remélem, nem törlőd a szerelmet meg az élvezetet... Kissé sok volna hősiességből.

— En nem akarok se hősnak, se aszkétának látszani — felelt Savinien — de erre vonatkozólag is megvannak a nézeteim. (Folyt. köv.)

VAROSI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, okt. 4-én. Bérletszünet

Délután

Aszalai uram leányai.

Vigjáték 4 felvonásban. Irtá: L' Aronge. Magyarosította: Ujházy. Kezdeté d. u. 3 órakor.

Este 7 és fél órakor, először:

A drótos tót.

Nagy operette 3 felvonásban, előjátékkal. Irtá: León Viktor. Fordították: Ruttkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerzette: Lehár Ferenc.

SZEMÉLYEK.

Günther, bádigos mester	Faragó Odön,
Miczi, leánya	Krémer Lili,
Jankó üzletvezetője	Karacs Imre,
Pfefferkorn Farkas Lipót	Krémer Jenő,
Zsuzska, cselédleány	R Réthy Laura,
Miklós, huszárkáplár	Mezei Andor,
Giza, (Lóri,) orfeum énekesnő	Püspöki Rózi,
Őrmester	Kendi Piroska,
Girált báró) huszáronkés	Szalay Károly,
Koháry) tesek	Virágháty Lajos
Keszeg, káplár	Csernai Béla,
Tizedes	Vámos Jenő,
Lovas ordinánc	Szilágyi Ernő,
1-ső)	Gazdácska L.
2-ik) szabadsgolt	Farmosi Sándor
Cincér	Torkos Árpád
1-ső)	Nagy József
2-ik (inas	Nógrádi Sándor
3-ik)	Nagy Józsa
4-ik)	Telekán Valér
Szakaszvezető	R. Nagy Gyula
Egy ur	Szerdahelyi Kál.
	Göncy Gyula.

Günther rokonai és barátai. Tartalékosok szabadságot katonák. Az I. felvonás Günther üzlethelyiségében Budapestben, a II. ik felvonás egy lovassági laktanyában, ma.

Férjem uram sem ellenzi
 Dr. David Gyula, eszéki gyógyszerész, szepitőszereit használni. Szepítő és más arczfoltok ellen Eszéki pomádéja ára 70 f., K. 1. 90, 2. 20, makacs arczfoltoknál és erősebb hatású Pompadour-pasztám későbbje K. 3 és 5. Arcszenfoltó fekete pont alakú miteszerek egyedüli műveletével a lúvenit, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Detergen különös porzappannal kell mosni K. 1, 2, 3. Örömet szerzek azóta léjítő hajfestőmmel az öszülőknek, próbadórog K. 2, 4 és 8. **ANTEGRIN. Háziállatok óv- és gyógypora.** Minden gondozás és kérdezősködés nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrin kell, a mint bágyadtak, mindárt beadni. Egyszeri adag alig kerül 3 krajcárba, melylyel nagy kárt elbáritanak azok, a kik óvzerképen és étvágygerjesztőül hébe-korba adva bizalásakor is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dögöt megszüntetni 10-15-20 kilogramm szükséges. Egy tekeres ára K. 2, mely elég 2 süldő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre esomagolással K. 10. 32 f-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogramm 20 K. helyett K. 19; de 10 kilogramm csak K. 34. Kaphatók posta v. vasuton utánvétellel küldve, csakis **Dr. David Viktor.**
 Törv. védve. Gyógyszerész-tudor, a m. kir. természetfudományi társulat rendes tagja.
 Szent István király gyógyszer-tárában, ESZÉK, 1874.

Gyomorégés ellen rendszeresen használva a **Rohitsehji Tempel** vagy **Styria-forrás** savanyuviz megszünteti azt.
 Nagyraktár Magyarország részére:
Hoffmann Józsefnél
 Budapest, Balthory utca 8.

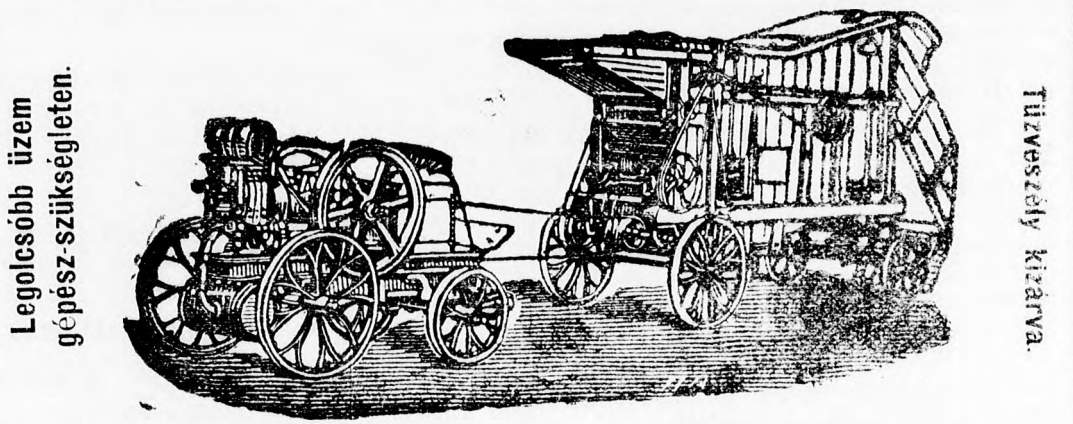
Frisch-féle
 szabadalmazott **alsónadrágok**
 Debrecen és vidékére kizárólag **FEKETE JAKAB** férfi divat kalap és fehérenmü üzletében, Debrecen, főtér.

Csász és kir. udvari szállító.

Fernolend

ne A világon legjobb lábbeli fényesítő és fénycrém mindenféle világos és fekete bőrmek részére, mely kiváló szép fényt és tartósság ad a bőrmek. Elhasznált pesésítés, sárga vagy barnabőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad.
 Alapított 1882. Gyári raktár Bécs, I. Schulerstrasse 21. Mindenütt kapható.

„MAYER” vas- és fémöndde részv. társ. **GÉPGYÁR SZOMBATHELY**
 Raktár: Budapest. V., Lipót-körut 15.
Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezeti **Benzin-motorokat** 2-50 lóerejű
Benzin-motoros cseplőkészletek.

Malomépítészet: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártás. Teljes műalmi berendezések.
Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabadalmazott víznyomász borsajtó.
Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaezáló gépek magyarországi kiváló képviselőse.
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Első kézből; a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban.
Első magyar hangszergyár.
 villamos erőre berendezve.
STOWASSER
 császár és királyi udvari hangszergyáros hadseregszállító a Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója
J. Budapest, II. Lánchíd-utca 5.
 Ajánlja a saját gyárában készült || Hegedűk gordonkák bőgők fuvolák
 összes réz- fa- fuvó és vonóshang o klarinetek trombiták és cim o balmok
Tárogató ára 30 forinttól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.
Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.
Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.
Javítások specialis kivitelben gyorsan és szakszerűen eszköztetnek, vonós hangszernek a legújabb találmányu hangfokozó gerendával, melyért garantiát vállalok.
ÁRJEGYZÉK minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldetik.

NYILT-TÉR.

Igen alkalmas utazásoknál
Rövid használat után nélkülözhetetlen
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva
Bizonyítvány kelt Bécsben
1887. július hó.

Kalodont

nélkülözhetetlen

FOGTISZTÍTÓ-SZER

Elsőrangú higienikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásával nem nélkülözhető fogak és a szájüregek gondos ápolására nevezetesen gyomorbetegségek hátríthatók el az által. Ennél legsikeresebbnek bizonyult a „Kalodont”, mely az antiszeptikus hatás a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kettőn egyesíti.

Aranyéremmel és diszoklevéllel
kitüntetett

ékszerkezetű, erőátételes

borsajtóink

jobbak minden létező kézisajtónál; próbák igazolják, hogy ezeknél nagyobb erőfejtés már csak hidraulikus gépekkel lehetséges.

Borsajtókat 16 kivitelben, szőlőzúzókat 2 nagyságban gyártunk — s elsőkézből kizárólag gyártelepünkön árusítjuk.

„Debreceni Vasöntőde
és géplakatosság”

Péterfia végén, a hadházi utcában.

Leon és Oláh

elsőrangú angol és francia

női ruha kelme különlegességek áruháza.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 4. sz.

Standard (volt Dreher) palota.

Felhívjuk az igen tisztelt hölgyvilág szíves figyelmét szolid és teljesen megbízható női divatkelme áruházunkra, ahol a legszebb és kétségkívül a legdivatosabb speciális angol, francia és hazai gyártmányú kelmék kaphatók 1 koronától 22 koronáig minden árban.

Tisztességes kiszolgálás!
Örömmel kívüli olcsó árak

Mintákat az ország minden részébe, ugyszintén 20 koronán felüli rendeléseket bérmentve küldünk.

Leon és Oláh

13860—1903.

Makk árverési hirdetés.

A Debrecen szab. királyi város tulajdonát képező, Pac, Fancsika, Bánk, Haláp, Guth, Nagyerdő, Apafa Monostor, Savokut erdők makktermése 1903 év október hó 6 án délelőtt 10 órakor makkoltatás céljából a városház kis tanács termében tartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatik, miről az érdeklők azon megjegyzéssel értesítettek, hogy az árverési feltételek a városi számvevői hivatalban megtekinthetők, s az árverelők által a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben az árvereltetőbizottság kezéhez leteendő.

Kelt, Debrecenben 1903 évi szeptember 29-án.

A városi tanács.

DONOGAN

és

SOMOSSY

Kunz József és Társa Utódai

DEBRECEN, KISTEMPLOMBÁZÁR

Vászon, készfehérnemű mennyasszoyi keletgye.

A külön

szőnyegosztályban

óriási választékban

függönyök, ágyszőnyegek és asztalterítők
butorszővetek, cocus lábtörölők.

Linoleum.

Olcsó árak.

Előzékeny kiszolgálás!

An. é. közönség szíves tudomására hozzuk, hogy 10 év óta fenálló cipő üzletünket a Kuczik házban megnagyobítottuk s a t. vevőink kényelmére a főtéren a Fehér-ló szálloda mellett egy **fiók-üzletet nyitottunk.**

Hol csakis saját készítményeink állanak a n. é. vevőink rendelkezésére. Raktáron tartanunk férfi-, női- és gyermek-czipőket nagy választékban. Megrendeléseket a legnagyobb gonddal és pontossággal a legrövidebb idő alatt teljesítünk. További szíves pártfogásukat kérve.

Elfenbein és Klein.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a debreceni kir. törvényszéknél bejegyzett Szentkirályi Tivadar utódai

Borsos és Latzkó

társas cégünk megszűnt, a cégjegyzékből töröltetett és hogy a cég tulajdonát képezett Debrecenben, a városház alatt levő

műiparáru üzletet

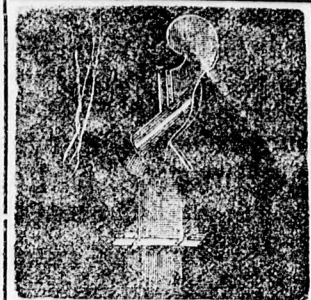
Borsos Kata k. a. kizárólagos tulajdonába vette át.

Kitünő tisztelettel

Latzkó Felice

Borsos Kata a.

Nincs többé szobafüst!
Minden kéményt megjavít

a John-féle szab.

kémény-toldó

150,000 darab forgalomban.

1 Olcsó és egyszerű!

Egyedárusítás:

Lukács Vilmosnál

Debrecen, Hatvani utca 5. sz.

Művészeti Hangverseny

a Dreher sörcsarnokban.

Wilikow Keresztély hírneves orosz fuvola művész a Budapesti Magy. Kir. Operaház volt első szolista és

Valesko Hugonetti zongora művészek

ma este egyetlen hangversenyüket tartják.

M Ü S Ö R.

1. Orosz nagy ábránd — Hainemaiertől.
2. Cserebogár — Hubay és Wilikowtól.
3. Faust, nagy ábránd — Hermantól.
4. Andante cantabile — Ortnertől.
5. Magyar rapsodia — Lisztől.
6. Svéd nagy concert — Fürstenautól.

Kezdetek este 8 órakor.

A közönség szíves pártfogását kéri

Wilikow és Valesko.

Több részben
olcsóbban kapható!

Alapított 1875. évben.

Egyedüli butorgyár Debrecenben.

SCHVARGZ VILMOŠ

cs. és kir. udvari butorgyáros
és a legújabb szabadalmazott asztalok gyártója.

Üzlethelyiség: Piac-u. 71.

Gyártelep: Szálka-u. 5.

Teljes lakberendezések állandó kiállításon. — Egyszerű, de kitünő minőségű, saját készítményű butorok, a legfényesebb kivitelig, legolcsóbb árban.

Költségvetések, rajzok, mintákkal
készséggel, díjmentesen szolgálunk.

Uj mosó és vasaló intézet

16 n. 42. Lamprecht palota az udvarban.

a n. é. közönség szives tudomására hozom hogy ugy férfi mint női fehérnemű mosást és vasalást a legszebben jutányos árban kifogástalanul készítek, becses pártfogását kérve maradtam készszolgája.

Papp Antalné.

FONTOS GYOMORBAJOSOKNAK!

Étvágyhiányt, gyomorfájdalmakat, émelygést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat, főfájást

stb. megszüntet azonnal a világhírű valódi

BRÁDI-TELE MARIACELLI GYOMORCSEPPEK

Sok ezer köszönő és elismerő nyilatkozat! Kis üveg használati utasítással 80 filler, nagy üveg 1-40 korona. Gyógyszertárakban kapható.

Főraktár: BRÁDI C. gyógyszerháza a „Magyar Királyhoz” Bécs, honnan kívánatra — ingyen küldetik az érdekes „Specialbroschür.”

5 kor. beküldése után 6 kis üveg, 450 kor. beküldése mellett 3 nagy üveg lesz — bérmentve küldve. — Képviselőt — Magyarország részére: Török József gyógyszerháza Budapest, Király-utca 12.

Óvakodjunk utáztatóktól! — A valódi MARIACELLI gyomorcseppek fenti védjeggyel és aláírással kell, hogy ellátva legyenek.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Crème

Arcszépítő kenőcs.

- ▲ Harmat-Orème a legjobb arcszépítő s kézbőr-époló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.
- ▲ Harmat-Orème sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatásu.
- ▲ Harmat-Orème nappal is használható, miután nem száraz s a poudert jól állja.
- ▲ Harmat Orème nem teszi fényessé az arcot s fehériti a bőrt.
- ▲ Harmat-Orème kiváló jó hatásu mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőr-akák) elmulasztására, napégette s szélkifujt arcznál, s kéznél.
- ▲ Harmat-Orème teljesen zairtalan, habszerű, jóillatú arcszépítő egy tégelyének ára egy korona.
- ▲ Harmat Szappan, mely a Crème hatását fokozza, árcabonként 35 kr.

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógyszerésznél Debreczenben.

Miért szenved ön? holott önnek a legjobb gyógyszer áll rendelkezésére, miáltal minden veszedelmes operációt elkerülhet, ez a Therry A. gyógyszerész féle

valódi csoda kentifola-kenőcs.

E gyógyszerrel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott lábbajt gyógyított ki, ujabban egy 22 éves rákszerű betegéég.

Ez a valódi csoda Centifolia-kenőcs használják. Mell és tejbe tejszínnel gyermekágyasoknál vörheny, sebfolyások, dagadt lábak, gés, szurás, lövéseknél, idegen tárgyak kivételénél a testből, mint üveg darabok, fa homok, tövis. Daganatoknál, rákos képződések-nél égési sebeknél, fagyott testrészeknél, nyagdaganatnál sat. sat. Csak 2 tégely küldetik, el egyszerre, ára 3 kor. 50 fill. franko a pénz elő-egyes beküldése mellett vagy posta bélyegeken.

Számos bizonylat áll rendelkezésre.

utáztatóktól óvakodni kell, fenti védjegy s a felírás „Schutzengel — Apotheke des A. Thierry in Pregrada legyen beégetve, Minden tégelynél használati utasítás van. Utáztók a törvény értelmében megbüntettetnek, szinte a hamis elárúsítók.

Főraktár Budapesten Török J. gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelback S. gyógyszerésznél, Bécsben Brady E. gyógyszerésznél.

B.

ORVOS-SORSJEGYEK

főnyeremény — 50.000 K. é.

Ára: 4 korona, Huzás Október 10-én.

IGÉRVÉNYEK

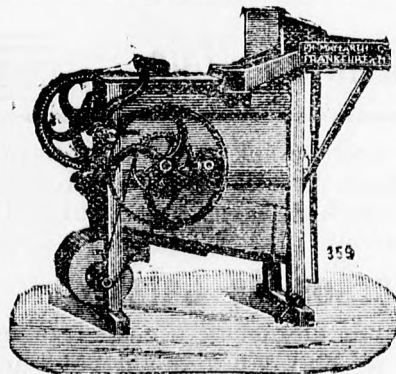
3% magy. jelz. nyerem. és Bécsvárosi sorsjegyekről

kaphatók a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bankban.

Kukorica-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül

Gabona-rosták,
Konkolyozók (triörök);
Széna- és szalmasajtók.

RÉPA- és BURGONYAVÁGÓK.
TAKARMÁNY-FÜLLESZTŐK.

A legjobb VETŐGÉPEK
„AGRICOLA“ (tolókerék szerkezettel)

mindennemű vetemény számára, váltókerekek nélkül dombon avagy síkon alkalmazható, a legújabb rendszer szerint és jótállás mellett gyártanak és szállítanak

Mayfart Ph. és Társa

gazdasági géppárok, vasöntődék és ekegyárok
Bécs, Ill. Taborstrabe 71.

— Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. —
— Képviselők és viszont elárúsítók kerestetnek. —

Eladó ház.

Morgó és Meszena utcai ház 3500 forint bankteherrel rögtön eladó.

November elsejétől udvari lakás 4 szoba stb. II. emelet kiadó
Ertekezhetni :
RANUNKEL H. és FIA cégnél.

A legjobb petroleum.

Csak egy próba rendelvény, és mindenki meggyőződhetik, hogy a legjobb petroleum

egyedül **Kovács János** petroleum kereskedőtől szerezhető be.
Megrendelhető **Blattner József** urnál, *Csapó-u. sarkán és Hadház-utca 9. sz. a.* Öt literenkint helyben házhoz szállítatik.

Uj
Fegyverműves
üzlet.
Skóth Lajos
Széchenyi-u. I. sz.
Kistemplommal szemben.

Ajánlja serét és golyós fegyvereit, melyek átdolgozva és pontosan belöve vannak.

Minden a vadászathoz tartozó cikkek a legjutányosabb árban nálam beszerezhetők.

Használt fegyverek becsesértetnek, vagy megvétetnek.

Mindenféle a szakmába vágó javításokat elvállalok, u. m.: *amerikai serétes vagy golyós (Vinchester) fegyverek javítását, valamint cső barnítást, cső polerozást, fegyverek agyazását, szóval minden e szakmába vágó javításokat legjutányosabban és művésziesen eszközök.*

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Skóth Lajos

fegyverműves
Széchenyi-utca 1. szám.

ÓRÉPÍTÉS
Órák javítása, átvizsgálása, tisztítása, új órák készítése.
Széchenyi-utca 1. szám.
Kovács János

REPARÁTOR
Főraktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Calvin-tér
10,000 corojegy, 40,000 Nyeremények összege
55,000 nyeremény, 14,459,000 korona.
KIRÁLYPI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
Budapest, Andrássy-utca 60.

Ha őszül a haja,
használd a
„Stella”
vizet, mely nem csak a hajad, hanem a haj eredeti szinét adja vissza.
Ár: 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyász, 8 sz. és 10. sz.
Budapest, V. Szabadság-ter.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A gyógyítás biológiai módja: a vér, a szervezet, a lélek, az érzelvény, a szervezet.
Dr. Kovács J. Műveltség
Budapest, V. Szabadság-ter.

YOST
Mégjelent az új X...
Budapest, V. Szabadság-ter.

RIVOLI
Remek és olcsó fényképek készítése
Budapest, VI. ker., Kerepesi-utca 22. szám.

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
Budapest, VI. ker., Váci-körút 25. szám.

PLATSCHER VILMOS
ismert legszelidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV. ker., Kármán Városház.
INGYEN a gyermekeknek
NŐLGYEK a férfiaknak
TITKÁRA
Budapest, V. Szabadság-ter.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Magyar)
Különb. gyógykezelés, pormentes és szélű vödör, 200 literes, 1000 literes, 1500 literes, 2000 literes, 3000 literes, 4000 literes, 5000 literes, 6000 literes, 7000 literes, 8000 literes, 9000 literes, 10000 literes.
Budapest, V. Szabadság-ter.

PÜRGO
Agyi, fejei, szemei, füljei, orra, nyelve, száj, fogak, garat, tüdő, szív, máj, vesék, hólyag, vékonybél, vastagbél, végbél, méh, petesejt, prosztata, pajzsmirigy, mellékvese, pajzsmirigy, mellékvese, pajzsmirigy, mellékvese.

Zádor Lajos divatterme.

Tisztelettel értesíti a
Hö gy közönséget, hogy a
legszebb őszi és téli
divat újdonságok
megérkeztek. 0 0

RUHAKELMÉK, DISZI-
TÉSEK, NŐI ÉS GYER-
MEK FELÖLTÖK DUS
VÁLASZTÉKBAN 0 0

Csak solid cikkek!
! Határozott árak!

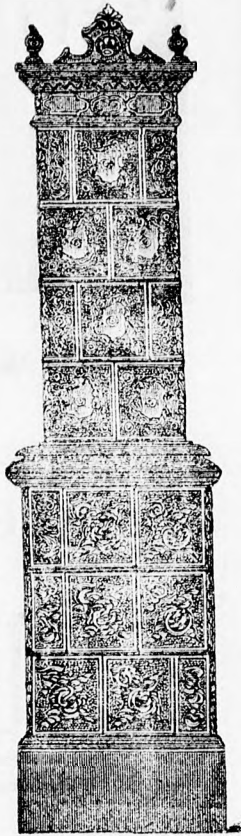
Vásárosok figyelmébe!

A legjobb bor és a legfris-
sebb hideg sör **Gál Jánosnál**
Nyugati-utca 14. szám a.

TOTH GYULA DEBRECEN.

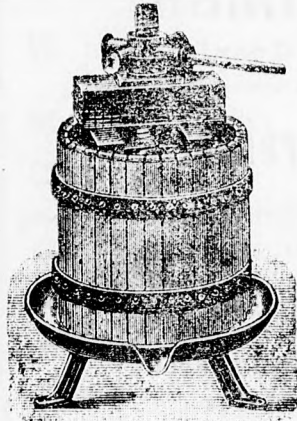
PIAC-UTCA 20. és 27. szám. a.

Legnagyobb választék honi és budveiszi porcellán kály-
hákban, konyhákban Meidingi rendszerű köpenykály-
hákba, szén és fafűtésre. Fürdőkadák, gyermekkoscsik
és vashtorok stb.

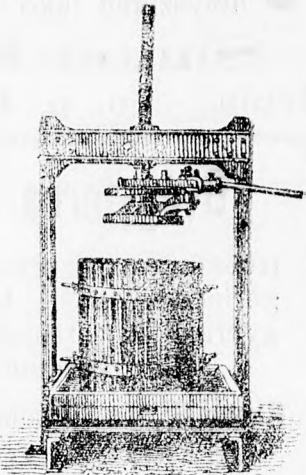

Legnagyobb választék honi és budveiszi porcellán kály-
hákban, konyhákban Meidingi rendszerű köpenykály-
hákba, szén és fafűtésre. Fürdőkadák, gyermekkoscsik
és vashtorok stb.

Legnagyobb raktár borsajtókban ren-
des Mabillo és legújabb felsőnyo-
másu vasgerenda szerkezetű rendszer-
ben. Utóbbi rendszernél a törkölyt egy
darabban lehet kivenni, a mustlé vas
részekkel nem érintkezik s ezáltal a bor
később megfeketedése meggátolódik.

„MABILLE“

„URSUS“

Dr. Róthschnek V. Emil

Fennáll:
132
év óta.

Alapított:
1772.
évben.

GYÓGYSZERTÁRA az „ARANY EGYSZARVU“-hoz
DEBRECENBEN, (Cegléd) Kossuth-utca 8-ik szám alatt, a színház mellett.

Ajánlja első kézből gyári raktárát bel- és külföldi, valamint saját készítésű

Gyógyszer-különlegességeknek:

Fogporok — pépek,
Fogseppek — ragaszok,
Szájvizek — labdacok,
Szemvizek (Römerhaus — Lebois),
Mellszörpök — Csukamájolajok,
Gyermek tápszerek,
Gyomortisztító labdacok,

Bőr és nemi
gyógyászatok
külön.

Cukorkák köhögéssől,
Gyomorerősítők — gyógyborok — dióessentia,
Fülfájás ellen — sósborszeszek,
Seb- és tyukszemtapaszok,
Fagykenők — köszvénygyógyszerek,
Hivatalos kötszerek,
Vérképző vaskészítmények.

Illat- és szépitőszereknek:

Arc- és kéz krémek,
Arc- és hajporok,
Hajkenők és — festők,
Bajuszpedrők, saját és tisztaujlaki,
Mosdó- és szeplővizek,
Glicerín készítmények,

Legjobbák!

Illatos olajok és pomádék,
Bajusz- és hajnövesztők,
Gyógy és pipereszappanok (szeplőszappanok),
Parfume-illatszerek,
Füstölők, illatos és gyógyszeres,
Vaselin készítmények.

Állat- gyógy- és háztartási-szereknek:

Juh-, ló- és marharüh ellen,
Sertés- és apró marhadög ellen,
Rovar-, egér- és patkányirtó szerek,
Iró és ruhajegyző tenták,
Szobapadló-fénymáz, kitűnő, szagnélküli,

Legjobbák!

Dió- és makkavé,
Egészségi mustár, ételhez,
Fertőtlenítő-szerek,
Tépések, fecskendők, irrigatorok,
Oltó viaszfélék.

Hasonszervi gyógyszereknek:

Anyafestvények,
Higitások,
Dörzsölések,
Golyócskák,

Hamó-
pathia.

Egyes adagokban,
Berendezett szekrényekben,
Házi- vagy utiszükségletre,
Ujra felszerelések és megtöltések

stb. naponta felmerülő gyógyszerészeti újdonságok.

Figyelem! Miután minden készítmények közvetlen a készítőktől, — tehát csakis „valódi minőségben“ tartatnak, — azok talán másfelé elő-
fordulható olcsóbb ajánlatokkal — minőségileg — párhuzamba nem tehetőek.

Vidéki megrendelések postafordultával megküldetnek.

Makk eladás.

Irotán (Borsodmegye)

gróf **Vay Tihamér** ur

birtokán, mintegy

1000 – 1500 holdon
termett

tölgy és esermakk

a mai naptól eladó.

Bővebb értesítést ad a

helyszínén lakó

Singer Simon

Irota, — u. p. Borsod-Lak.

Gyógytorna óráimat

(rosszul fejlett, vérszegény, ferde gerincoszloppal bíró, gyenge gyermekek részére) október 1-én kezdem meg.

Rheumák és izzadmányok ellen forró légfürdők.

Jelentkezhetni naponként d. e. 9–12 ig, d. u. 3–5 ig.

Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

Dr. Szász Adolf,

ORVOS.

Pártoljuk a hazai ipart!

Saját készítményű

kész

Férfi- fiu- és gyermek-

RUHÁK

a legjutányosabb árban

a

Kistemplom-bazárban

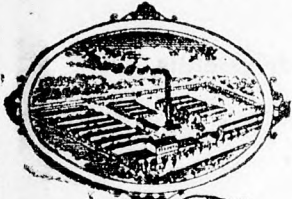
GRÜNFELD A DOLEFNÁL

kaphatók.

Pártoljuk a hazai ipart!

Pártoljuk a hazai ipart!

MAGYAR GYAPJUÁRU-
KATONAPOSZTÓ- ÉS TAKARÓ-GYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ZSOLNÁN.

ZSOLNA, 1903. május 15-én
Sürgöny-üzem, Pozsony.

Tisztelt *Neumann M. úrnak*
Budapesten

*Excellens kérséggel igazoljuk,
hogy nálunk megrendelt
valódi kék Cheviot „Admiral”
Melton „Hungaria”
szürke Cheviot „Zsolna”
szürke Diagonal
szürke Double
Zsolnai gyártmányt képez s ezen áruk a legjobb
belföldi gyapjúból készülnek miert is azok jószágá-
ért honoráriumot vállalunk.*

MAGYAR GYAPJUÁRU-
KATONAPOSZTÓ ÉS TAKARÓ-GYAR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ZSOLNÁN.

Tisztelettel
Neumann M.

Debrecen,

Plac utca, a főpostával szemben.

NEUMANN M.
CSÁSZARI ÉS KIRÁLYI UDVARI SZÁLLÍTÓ

férfi-, fiu- és gyermek-
ruha-telepe

Hivatkozva a tuloldali levélre, értesitem a t. evő-
köszönséget, hogy a felsorolt cikkek úgy nálam, vala-
mint az összes magyarországi fióküzleteimben és pedig:
Arad, Debrecen, Kassa, Kolozsvár, Pécs, Pozsony,
Nagyvárad és Temesvár, állandóan kaphatók.

Tisztelettel

Neumann M.
Budapest, Múzeum-körút 1. sz.

Férfi-öltöny

Zsolnai divatesik-szövetből ... 40 kor.
Zsolnai Lodenből «Hungaria Melton» ... 40 «

Férfi-ulster

Zsolnai szürke double-szövetből (bélés nélkül) ... 40 kor.
Zsolnai szürke double-szövetből (Prinz Wales fagon) 52 «

Fiu-öltöny, hosszú nadrággal

Zsolnai Hungaria Meltonból, tiszta magyar gyapju ... 27 kor.
Zsolnai divatesik-szövetből ... 30 «

Fiu-öltöny, «Complet» rövid nadrággal és mellényvel

Zsolnai szürke Hungaria Meltonból ... 18 kor.
Zsolnai valódi kék Cheviot «Admiral» ... 26 «
Zsolnai divatesik-szövetből ... 22 «

Gyermek-ruhák, «Costüm» térd vagy lengyei-nadrággal

Zsolnai szürke Hungaria Meltonból ... 15 kor.
Zsolnai valódi kék Cheviot «Admiral» ... 14–18 «
Zsolnai divatesik-szövetből ... 15–20 «